

Årsredovisning för Österåkers kommun

Gällande bokföringsår 2014

Version: utskick KS

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	3
Förvaltningsberättelse.....	4
Koncernöversikt.....	8
Miljöredovisning.....	10
Personalredovisning.....	13
Finansiell analys.....	17
Driftsredovisning, central nivå.....	22
Driftsredovisning, nämndnivå.....	23
Investeringsredovisning.....	24
Exploateringsredovisning.....	24
Verksamhetsberättelse Kommunfullmäktige.....	25
Verksamhetsberättelse Kommunstyrelsen.....	26
Verksamhetsberättelse Kultur- och utbildningsnämnden.....	28
Verksamhetsberättelse Vård- och omsorgsnämnden.....	30
Verksamhetsberättelse Byggnadsnämnden.....	32
Verksamhetsberättelse Miljö- och hälsoskyddsnämnden.....	34
Verksamhetsberättelse Socialnämnden.....	36
Verksamhetsberättelse Produktionsstyrelsen.....	38
Verksamhetsberättelse Armada-koncernen.....	40
Verksamhetsberättelse Roslagsvatten-koncernen.....	42
Resultaträkning.....	44
Balansräkning.....	45
Finansieringsanalys.....	46
Noter.....	47
Redovisningsprinciper.....	52

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Det är inte bara ett förflutet år utan en hel mandatperiod som summeras i och med att vi nu placerat 2015 års kalender på väggen. Jag kan konstatera att kommunens ekonomi - i likhet med tidigare år under mandatperioden – går mycket bra. 2014 års resultat landar på närmare 93 miljoner. Soliditeten fortsätter förbättras och hamnar för 2014 på 67,6% (inklusive ansvarsförbindelse för pension 14,4%).

En god ekonomi, vilket är ett resultat av kloka prioriteringar, är en förutsättning för att kunna bedriva en effektiv och kvalitativ verksamhet till långsiktigt gagn för kommuninvånarna. Det är också en förutsättning för att successivt kunna utveckla kvalitet och innehåll i verksamheten.

Fem övergripande finansiella mål är de styrmedel vi fastslagit och rättat oss efter under mandatperioden:

1. Nettokostnadsandelen ska högst motsvara 98 % av skatt och bidrag som utgiftstak.
2. Kommunens utdebitering hålls så låg som möjligt. För år 2014 har den varit 18,65.
3. Kostnadsutveckling per invånare ska inte överstiga 3,5 % i snitt över en mandatperiod.
4. Investeringsvolym som överstiger årets avskrivningar ska finansieras med årets resultat.
5. Årets resultat som överstiger 2 % av eget kapital ska reserveras dels till ansvarsförbindelse för pension och dels för resultatutjämningsreserv i balansräkning under posten eget kapital.

Det ackumulerade resultatet sett över hela mandatperioden uppgår till hela 471 miljoner. Soliditeten har gått från -11% 2011 till +14,4% 2014, inklusive pensionsåtagandet. Tack vare en god ekonomisk hushållning och en soliditet på över noll har kommunen haft möjlighet att fondera en del av överskottet i den av förra regeringen instiftade resultatutjämningsreserven. Det är medel som kan användas för att kunna upprätthålla en god kvalitativ nivå i verksamheterna även vid en större lågkonjunktur.

Kommunalskatten har under föregående period sänkts i två steg – totalt med 58 öre – och har för 2014 varit 18:65, vilket är den åttonde lägsta kommunalskatten i länet.

Vi har under föregående år och under hela mandatperioden genomfört nödvändiga satsningar på kärnverksamheterna, framförallt skolan. Tack vare det goda läget har vi även framgent möjlighet att fortsätta satsa inom dessa verksamheter. Infrastrukturen är ett sådant område.

Avslutningsvis vill jag framföra ett stort tack till alla duktiga och kompetenta medarbetare som varje dag gör ett fantastiskt arbete ute i verksamheterna!

Förvaltningsberättelse

OMVÄRLDSFAKTORER

Utvecklingen på viktiga svenska exportmarknader har varit blandad. I USA har tillväxten etablerat sig på en hygglig nivå och arbetslösheten har sjunkit snabbt. Det ekonomiska läget i Europaområdet har försvagats under hösten 2014. Tyskland som förväntas vara motorn i euroområdet har, på grund av den låga aktiviteten hos dess handelspartners, tappat fart.

Inför budgetår 2014 förväntades utvecklingen inom den svenska ekonomin ta fart. Under 2014 steg också antalet arbetade timmar i ekonomin betydligt mer än under 2013. Arbetslösheten för 2014 i Sverige var ungefär på samma nivå som 2013 men kommer att successivt minska ned till omkring 6,5 procent 2016. Den låga inflationen i stora delar av världen bidrar till att de stora centralbankernas styrräntor har sänkts och är fortsatt mycket låga. Då den svenska ekonomin befinner sig i en återhämtningsfas växer det reala skatteunderlaget relativt snabbt.

Utvecklingen av skatteunderlaget för 2014 bedöms bli ungefär på samma nivå som kommunen räknade med i budgetförutsättningarna inför 2014. Dock har prognosen för arbetade timmar reviderats ner jämfört med budget 2014.

Befolkning

I Stockholms län ökade befolkningen med 1,6 % och i riket med 1,1 %. Österåkers kommun är en kommun i tillväxt. Befolkningen uppgick till 41 180 personer per 2014-12-31, en ökning med 685 personer eller 1,7 % jämfört med föregående årsskifte. Det är i första hand antal invånare 20-64 år som har varit hög i kommunen jämfört med både tidigare år och kommunens befolkningsprognos för 2014. Ungefär 77 % av befolkningsökningen beror på flyttningsnettot.

Antalet äldre över 65 år har ökat kraftigt i Österåker under de senaste åren, 273 under 2014. 18 % av befolkningen är nu över 65 år.

Arbetslöshet

Arbetslösheten för befolkningen i Österåker uppgick i december till 2,0 %, vilket är lägre än 2013. Öppet arbetslösa personer mellan 18-24 år är 2,1 % jämfört med knappt 8 % för motsvarande åldersgrupp i riket. Österåker är bland de kommuner i riket som har lägsta arbetslöshet.

Arbete och sysselsättning

I åldersgruppen 16 år och äldre var 20 482 personer förvärvsarbetande, varav ca 63 % arbetar utanför kommunen, framför allt i Stockholm och Täby. Inom Österåkers kommun var 10 492 personer sysselsatta, varav 2 860 personer bor utanför kommunen, främst i Stockholm och Täby.

SKATTEKRAFTEN

Kommunens skattekraft är för taxeringsår 2014 116,4% av riksgenomsnittet, vilken innebär en ökning med 1,1 procentenheter. Detta medför att kommunen får betala avgift till inkomstutjämnningen, då kommunerna garanteras ett skatteunderlag per invånare på 115 % av riksgenomsnittet.

ÅRETS RESULTAT

Årets resultat uppgick till 92,6 mkr, det vill säga 30,4 mkr bättre än budgeterat.

Enligt KF:s tidigare beslut har hälften av årets resultat som överstiger 2 % av eget kapital reserverats för pensionsskulden. Årets reservation omfattar 37,4 mkr och kan längre fram utnyttjas för att möta framtida kostnadsökning till följd av pensionsförpliktelser. Dessutom föreslås att ytterligare 37,4 mkr avsätts till Resultatutjämningsfond.

Årets resultat	92 633
Samtliga realisationsvinster	-50
Vissa reavinster enl undantagsmöjlighet	-
Vissa reaförluster enl undantagsmöjlighet	-
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	92 583
Medel till resultatutjämningsreserv (RUR)	-37 430
Medel från resultatutjämningsreserv (RUR)	-
Medel till reserv för framtida pensionskostnader	-37 430
Medel från reserv för framtida pensionskostnader	-
Årets balanskravsresultat	17 723
Balanskravsunderskott från tidigare år	-
Balanskravsresultat att återställa	-

Efter justering för smärre realisationsvinster, reservation till reserv för pensionsskulden och till Resultatutjämningsreserv uppgår resultatet till 17,7 mkr. Därmed finns inget balanskravsunderskott att reglera kommande år.

Nämndernas samlade nettokostnader visar ett överskott om 1,3 mkr jämfört med budget.

FINANSVERKSAMHETEN

Målet med kommunens pensionsmedelsförvaltning är att matcha de framtida pensionsutbetalningarna. Detta innebär att marknadsvärdet dels på pensionsförvaltningen och dels på ansvarsförbindelsen avseende pensioner, ska följas åt.

Kommunens risknivå är att vid varje tidpunkt kunna garantera 90 % av utbetalningarna gällande pensioner från ansvarsförbindelsen. Risknivån speglar också månatlig avkastning på placeringarna. För 2014-12-31 var konsolideringen 118,2% jämfört med 116,7% året innan. Under året var pensionsportföljens avkastning 9,6 %, vilket innebär ca 28 mkr under de två år som medlen varit placerade. Målet att matcha ökningen av ansvarsförbindelsen har därmed uppfyllts.

Placering av kommunens överlikviditet, 300 mkr enligt beslut, har pågått under senare delen av året.

Utfallet av samtliga placeringar samt aktuell risknivå redovisas månadsvis till Kommunstyrelsen och per juni månad även till Kommunfullmäktige.

Skatter och statsbidrag

De kommunala skatteintäkterna uppgick till 1 712,9 mkr, en ökning med 46,3 mkr eller 2,8 % jämfört med 2013.

Pensionskostnader

Kommunens totala pensionskostnader består av pensionsutbetalningar för pensionärer, individuell del för nuvarande anställda samt avsättningar för kompletterande pension. Kommunens avsättning till pensionsskuld, inkl. särskild löneskatt, uppgick till 130,9 mkr, en ökning med 10,3 mkr jämfört med 2013. Kommunens pensionsskuld avseende pensioner inarbetade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse och uppgår till 770,0 mkr (inkl. särskild löneskatt) vid bokslutet 2014.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Lagstiftningens krav på god ekonomisk hushållning innebär att en kommun skall ha ett överskott i både den budgeterade resultaträkningen och i bokslutet. Vid ett konstaterat underskott måste detta återställas inom en treårsperiod. Kommuner skall i sin budget ta fram särskilda mål och riktlinjer av betydelse för en god ekonomisk hushållning, vilket innebär både verksamhetsmål och finansiella mål.

Verksamhetsmål

Kommunen har i huvudsak uppfyllt sina verksamhetsmål. En utförlig redovisning återfinns under respektive verksamhetsbeskrivning och i bilaga till bokslutet.

Finansiella mål

Nettokostnadsandelen ska motsvara högst 98 % av skatt och bidrag. Målet är uppfyllt.

Utdebiteringen ska hållas så låg som möjligt under mandatperioden. Kommunen har sänkt skattesatsen med 25 öre under mandatperioden. Målet är uppfyllt.

Investeringsvolym som överstiger årets avskrivningar ska finansieras med årets resultat. Kommunen har investerat för 81,4 mkr under året. Målet är uppfyllt.

Kontrollen över kommunens kostnader ska fortsatt vara stark. Kommunens kostnadsutveckling per invånare ska inte överstiga 3,5 % i snitt under mandatperioden. Kostnadsutvecklingen för 2011-2014 är knappt 3 %. Målet är uppfyllt.

Årets resultat ska reserveras dels för pensionsskuld och dels till resultatutjämningsreserv i balansräkning under posten eget kapital. Målet är uppfyllt.

LÅNGFRISTIGA SKULDER

Erhållna investeringsbidrag från exempelvis exploitörer och Trafikverket finns bokförda som långfristiga skulder. Investeringsbidragen kommer att periodiseras över samma tidsperiod som motsvarande investeringar skrivs av.

INVESTERINGAR

Under året har kommunen investerat för 94,1 mkr brutto och erhållit 12,6 mkr i investeringsinkomster. Budgeten för utgifterna var ca 79,7 mkr. Utöver investeringsutgifter fanns budgeterade investeringsinkomster avseende markförsäljning om 4,7 mkr för 2014.

De största investeringarna under året, ca 62,8 mkr, utgörs av investeringar i Svinningeområdet, investeringar i gator och vägar samt stadsutveckling och skärgårdsutveckling.

Omfattningen av exploateringsverksamheten framgår av tabell under avsnittet Exploateringsredovisning.

Koncernöversikt

I kommunkoncernen ingår, förutom Österåkers kommun, Armada Fastighets AB samt Roslagsvatten AB. Kommunkoncernen har en balansomslutning om totalt 4,5 mdr. I fastighetsbolaget ligger fastigheter till ett värde av 2,3 mdr.

Armada Fastighets AB är helägt och ombesörjer bostads- och lokalförsörjningen i kommunen.

Österåkers Stadsnät AB ingår i Armadakoncernen som helägt dotterbolag och ansvarar för att bygga ut IT-infrastrukturen i kommunen.

Roslagsvatten AB hanterar den övergripande vatten- och avloppsverksamheten i Österåker, Vaxholm, Vallentuna, Knivsta och Ekerö som införlivades under 2014. Införlivandet av VA-verksamheten i Ekerö genom en riktad nyemission samt omräkning av andelarna innebär att Österåker Kommuns andel nu uppgår till 43,9 %.

Resultateffekten, på grund av minskad andel av Roslagsvattens eget kapital, har redovisats som jämförelsestörande kostnad i koncernens resultaträkning.

Syftet med den sammanställda redovisningen för hela kommunkoncernen är att ge en samlad bild av det totala ekonomiska åtagandet oavsett val av verksamhetsform. Ytterligare upplysningar om ekonomi och verksamhet återfinns i Armadas och Roslagsvattens bifogade verksamhetsberättelser.

ÅRETS KONCERNRESULTAT

Årets resultat för kommunkoncernen uppgår till 111,0 mkr efter eliminering av koncerninterna poster, vilket är en förbättring jämfört med föregående år med 0,6 mkr. Koncernens finansnetto uppgick till -24,3 mkr, det vill säga en förbättring med 31,2 mkr jämfört med 2013. Koncernens soliditet uppgick på bokslutsdagen till 24,0 %.

Armada Fastighets AB (koncernen)

RESULTATRÄKNING (tkr)	BOKSLUT 2014	BUDGET 2014	BOKSLUT 2013
Verksamhetens intäkter	298 153	307 238	279 717
Verksamhetens kostnader	-160 568	-162 550	-163 501
Avskrivningar enl plan	-78 263	-80 300	-67 609
Verksamhetens nettoresultat	59 322	64 388	48 607
Finansnetto	-35 622	-41 850	-42 805
Skatt på periodens resultat	-5 853	0	1 040
Extraordinära poster	3 106	0	-2 580
ÅRETS RESULTAT	20 953	22 538	4 262

Armadas driftkostnader har minskat något jämfört med tidigare år. Röreser resultatet har förbättrats jämfört med tidigare år, beroende på ökade hyresintäkter och minskade förbrukningskostnader främst för uppvärmning. Årets resultat uppgår till en vinst på 21,0 mkr.

Roslagsvatten AB (koncernen)

RESULTATRÄKNING (tkr)	BOKSLUT 2014	BUDGET 2014	BOKSLUT 2013
Verksamhetens intäkter	294 889	265 936	239 750
Verksamhetens kostnader	-240 241	-200 833	-198 242
Avskrivningar enl plan	-37 488	-39 289	-29 887
Verksamhetens nettoresultat	17 160	25 814	11 621
Finansnetto	-11 513	-24 725	-17 033
Skatt på periodens resultat	-1 380	0	1 155
Extraordinära poster	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	4 267	1 089	-4 257

Roslagsvatten AB visar ett resultat om 4,3 mkr.

Utöver de företag som ingår i den sammanställda redovisningen har kommunen ett mindre ägande i följande företag:

- Brännbackens Återvinnings AB (9,9 %)
- Vårljus AB (3,5 %)
- Stockholmsregionen Försäkrings AB (3,72 %)
- Visit Roslagen AB (10,0 %)

Dessutom är kommunen medlemmar i följande förbund:

- Norrvatten
- Storstockholms Brandförsvär
- Samordningsförbundet Södra Roslagen

Viss kommunal verksamhet bedrivs inom ramen för kommunala uppdragsföretag. Det innebär att verksamhet köps av externa entreprenörer efter upphandling eller tillståndsgivning. Köp av externa skolplatser räknas inte in här eftersom dessa agerar efter tillstånd från Skolverket.

Kundvalsnämnderna ansvarar för att följa upp verksamheten oavsett driftsform, vilken innebär att lämnade redovisningar om måluppfyllelse mm även inkluderar uppdragsföretagen.

Miljöredovisning

Nämnder och bolag har i uppdrag att inom sina verksamheter aktivt arbeta med kommunens miljömål. De prioriterade målen är minskad klimatpåverkan, giftfri miljö och ingen övergödning. Arbetet med att formulera och förankra nya lokala miljömål kommer att fortsätta under 2015.

Flera nämnder ställer miljökrav vid upphandlingar och inköp. Det finns också mål för källsortering, egna transporter och minskad pappersförbrukning. Armada har egna mål inom ramen för sin miljöcertifiering på samma sätt som Roslagsvatten har egna miljömål.

MINSKAD KLIMATPÅVERKAN

Uppföljningen av klimat- och energistrategin för 2014 visar att vi når målen för minskad klimatpåverkan och effektivare energianvändning till 2015. Det femåriga projektet med energieffektiviseringsåtgärder, finansierat av Energimyndigheten är nu avslutat.

De bilar som kommunen nyttjar, dels genom långtidsleasing dels i bilpoolen vid Alceahuset, är till 90 % miljöbilar. Ungefär hälften av kommunens leasingbilar är hybridbilar med mycket låg bränsleförbrukning. En utredning om infrastruktur för förnybara bränslen har genomförts i samarbete med nord-ost kommunerna med syftet att underlätta etablering av laddstolpar och tankstationer inom vårt område.

Ett projekt för att introducera och möjliggöra resfria möten har påbörjats för att minska antalet tjänsteresor. Ett försök med digital hantering av nämndhandlingar har genomförts av kommunkansliet för att se hur det skulle kunna tillämpas av alla nämnder.

Kommunen anordnade i september en cykeldag i samarbete med föreningar och företagare. Syftet var att öka intresset för att gå, cykla och åka kollektivt istället för att ta bilen. En enkät med möjlighet att lämna synpunkter på bland annat förbättringar av cykelvägar besvarades av 500 personer.

Under 2014 har kommunen byggt 600 meter gång och cykelväg i kommunen. För att underlätta kollektivresande har infartsparkeringen vid Runö station färdigstälts med ca 50 platser. Under sommaren har det gått att resa kollektivt till Domarudden.

Armada Fastighets AB arbetar aktivt med energieffektivisering och är idag miljöcertifierade enligt miljöledningssystemet ISO 14001. Målet är att sänka energiförbrukningen med 20 % under perioden 2009 – 2020. Under 2014 minskade energianvändningen med ca 4 %.

Bergvärme har installerats vid tre mindre bostadsområden, i lokalerna på Malvavägen samt på Rydboskolan och Österskärsskolan. För Österåkers sportcentrum har en energikartläggning genomförts med förslag på åtgärder för att minska energianvändningen och driftkostnaderna.

Energi och klimatrådgivningen genomförde i april ett välbesökt seminarium om solenergi.

Roslagsvatten har infört möjligheten till insamling av matavfall från flerbostadshus och verksamheter. Cirka 75 % av hushållen har tackat ja till erbjudandet. Avfallet går till produktion av fordonsgas, främst till bussar, samt till jordtillverkning. Sortering av matavfall har också införts inom många av kommunens verksamheter. Utbyggnaden av miljörum fortsätter under 2015.

GIFTFRI MILJÖ

Miljö- och hälsoskyddsensheten har följt upp förra årets tillsyn av småbåtshamnar med en kontroll av mindre båthamnar och upptagningsplatser. I samband med tillsynen har fastighetsägarna uppmärksammats på riskerna med förorenad mark och sediment. En inventering av dagvattenanläggningar har genomförts tillsammans med väg- och trafikenheten och Roslagsvatten.

En riskklassning av områden i kommunen, som har en misstänkt markförorening, har genomförts av miljö- och hälsoskyddskontoret för att få fram ett bättre beslutsunderlag. Områden med risker för klorerade och icke klorerade lösningsmedel samt nedlagda deponier har inventerats. På Sågvägen har alla verksamheter inventerats och bland annat fått råd om hantering av kemikalier och avfall.

En tillsynskampanj riktad till försäljningen av smycken har genomförts där kontroller av innehållet av nickel, bly och kadmium har gjorts. En tredjedel av de smycken som kontrollerades hade för höga metallhalter.

Utbytet av belysning av gator till kvicksilverfria och energieffektiva armaturer, har fortsatt under året. Målet för gatubelysningen kommer att nås under 2015.

Roslagsvatten har startat insamling av uttjänta textilier på Brännbackens återvinningscentral.

Kultur och utbildningsförvaltningen har i sin verksamhet på metodverkstaden och biblioteket arbetat med återbruk av material i sin kreativa verksamhet.

Andelen ekologisk mat som köps in av tillagningsköken uppgår nu till 19 %. Det är ekologisk mjölk, miljömärkt fisk men även frukt och grönt som står för de största mängderna.

INGEN ÖVERGÖDNING

Miljöövervakningsprogrammet för att kartlägga halter av näringsämnen och metaller i avrinningsområdet för Åkerströmmen och Smedbyån firar ett år. Underlag för beslut om finansiering av fortsatt vattensamverkan har också tagits fram.

Roslagsvatten har tagit det nya reningsverket i Rydbo i drift. Skärgårdsstads avloppsreningsverk har försetts med förbättrad biologisk rening. I Svinninge har utbyggnaden av vatten och avlopp fortsatt. En prövning av ett nytt reningsverk vid Östanå har påbörjats för att få ökad kapacitet för ny bebyggelse och för att 2016 kunna ersätta reningsverket vid Roslags-Kulla.

En tömningsstation för toaletter på fritidsbåtar har anlagts i Tunafjärden i samarbete med Trälhavets båtklubb. Den är öppen för allmänheten och kopplad till avloppsledningsnätet.

För att minska läckaget av näringsämnen har miljö- och hälsoskyddsmyndigheten kontrollerat ca 200 enskilda avlopp på Älgön och Örsö, norra fastlandskusten och nära Åkersberga tätort. Av dessa har ca 20 % bedömts ha sådana brister att det ska åtgärdas. Tillsynen har också omfattat kontroll av slamkomposter och fosforfällor kopplade till enskilda avloppsanläggningar.

NATUR OCH MILJÖ

Inom samarbetet för Angarn- och Bogesundskilen har en analys av ekologiska landskapssamband tagits fram. Analysen ska vara ett underlag för att kunna behålla dagens karaktär i området. En beskrivning av Angarn-, Bogesund- och Rösjöskilen har tagits fram för att publiceras på naturkartan.se.

Restaurering av ekmiljön vid Lillträsket i Täljö har pågått under året för att ge ekarna bättre förutsättningar att utvecklas. Ett tätortsnära skogsområde, Trastsjöskogen har iordningställts med parkering, lekplats, skyltning och vindskydd.

Personalredovisning

PERSONALFAKTA

Anställda och årsarbetare

Antalet årsarbetare har ökat med 19 jämfört med år 2013. Produktionsförvaltningen har ökat med 14 årsarbetare, dels beroende på ett medvetet arbete med att öka andelen vuxna per barn i förskolan, dels beroende på att antalet elever inom gymnasiet, Komvux och SFI har ökat vilket lett till fler anställningar. Detta, samt att det råder brist på behöriga lärare inom vissa områden, har även gjort att antalet tidsbegränsade anställningar har ökat.

	2014	2013	2012
Antal årsarbetare tillsvidare	1496	1498	1502
Antal årsarbetare tidsbegränsade	176	155	158
Summa årsarbetare	1672	1653	1660
Antal anställda månadsavlönade	1849	1847	1840

Kön och åldersfördelning

Av de tillsvidareanställda är andelen kvinnor 82,2 % (2013: 82,0 %). Medelåldern är 42,8 år (2013: 46,5 år). De anställda över 50 år utgör 44,8 % (2013: 44,0 %).

Arbetstid

Av den möjliga arbetstiden enligt avtal har arbete utförts motsvarande 79,9 % (2013: 80,3 %). Resterande del utgörs av:

- semester 7,2 % (2013: 7,2 %)
- sjukfrånvaro 6,2 % (2013: 6,0 %)
- övrig frånvaro, bland annat föräldraledighet och annan tjänstledighet, 6,7 % (2013: 6,5 %).

Av kommunens tillsvidareanställda innehar 71,2 % (2013: 71,0 %) en heltidsanställning. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden ligger på 89,2 % (2013: 91,6 %).

PERSONALKOSTNADER

Personalkostnaden i procent av kommunens totala verksamhetskostnad har ökat med 0,5 procentenheter jämfört med föregående år.

Personalkostnad i procent av kommunens totala verksamhetskostnad			
	2014	2013	2012
Procent	42,4 %	41,9 %	42,7 %

Personalkostnad	2014	2013	2012
Löner och arvoden	624,7	598,8	578,7
Övriga personalkostnader	266,6	256,6	249,3
Summa (Mkr)	891,3	855,4	828,0

Ökningen beror bland annat på lönesatsningar, löneöversyn samt att antalet årsarbetare ökat jämfört med 2013.

HÄLSOBOKSLUT

Frisknärvaro

42,4 % (2013: 30,6 %) av de anställda med månadslön har inte haft någon sjukdag under år 2014.

Sjukfrånvaro

Utfallet under år 2014 blev 6,2 % vilket är en ökning med 0,2 procentenheter jämfört med år 2013. Det är inom i stort sett samtliga verksamhetsområden som ökning skett med 0,1 – 2,0 procentenheter.

Sjukfrånvarons andel i förhållande till arbetstid enligt avtal, inklusive timavlönade.

	2014	2013	2012
Totalt Österåker	6,2 %	6,0 %	6,3 %

Kön	2014	2013	2012
Kvinnor	6,5 %	6,4 %	6,7 %
Män	4,7 %	4,4 %	4,7 %

Aldersgrupp	2014	2013	2012
- 29 år	4,4 %	3,9 %	4,7 %
30 – 49 år	6,2 %	6,1 %	6,1 %
50 - år	6,7 %	6,5 %	7,0 %

Generellt kan konstateras att ju högre ålder desto större andel sjukfrånvaro. Kvinnor har högre sjukfrånvaro än män. Sjukfrånvaron har ökat något i samtliga åldersgrupper.

Sjukfrånvaro i intervall

Sjukfrånvaro redovisat i intervallen kort (< 60 dagar) och lång (> 60 dagar).

Sjukfrånvaro	2014	2013	2012
< 60 dagar	3,7 %	2,8 %	3,1 %
> 60 dagar	2,5 %	3,2 %	3,2 %
Totalt Österåker	6,2 %	6,0 %	6,3 %

Ökning av sjukfrånvaron har skett i intervallet < 60 dagar. I intervallet > 60 dagar har nivån minskat. Någon jämförelse med Stockholms län och Sverige i övrigt har inte kunnat göras då någon sådan statistik ännu inte färdigställts.

Friskvårdsbidrag

Under året har 936 anställda utnyttjat rätten till friskvårdsbidrag vilket motsvarar 55,5 % (2013: 52,0 %) av de som är berättigade till friskvårdsbidraget. Bidraget används mest till individuell träning och gruppträning.

Personalstöd

Under året har 3 % av våra anställda sökt så kallat personalstöd via extern leverantör. Under 2013 var sökfrekvensen 7 %.

SEMESTEROMVANDLING

Under året har 368 anställda (2013: 325) av de ca 1 356 som är berättigade, utnyttjat förmånen att omvandla motsvarande semesterdagtilläggets storlek till ledig tid.

REHABILITERING

Antalet långtidssjukskrivna personer uppgick i november 2014 till 50 personer. Det är en ökning med 2 personer jämfört med samma månad 2013.

PERSONALOMSÄTTNING

Personalomsättningen uppgår 2014 till 14,4 % vilket är en ökning med 2,0 procentenheter jämfört med år 2013. Pensionsavgångarna har ökat från 44 personer 2013 till 57 personer 2014, vilket är en ökning med 29 %.

ARBETSSKADOR

Under året har 53 anmälningar (2013: 110) inkommit. Samtliga anmälningar kom från Produktionsstyrelsen.

Finansiell analys

Syftet med den finansiella analysen är att lyfta fram och identifiera kommunens ekonomiska förutsättningar. Nedanstående beskrivning, enligt RK-modellen, identifierar finansiella problem för att klargöra den ekonomiska hushållningen. Fokus läggs på trender och ett helhetsperspektiv.

RESULTAT OCH KAPACITET

Bild 1 till 7 kartlägger:

- Balansen mellan intäkter och kostnader
- Kapaciteten att möta finansiella svårigheter på lång sikt.

Bild 1 Nämndernas budgetavvikelser

(mkr)	2010	2011	2012	2013	2014
Produktionsstyrelsen	-13,0	-11,6	-1,5	-2,7	-1,1
Kommunfullmäktige	0,4	-0,3	-0,3	0,1	-0,5
Kommunstyrelse	1,2	-0,5	-1,7	0,1	1,8
Forskolenämnd	4,5	-	-	-	-
Kultur- och fritidsnämnd	0,0	-	-	-	-
Kultur- och utbildningsnämnd	-	1,5	-1,1	-1,7	0,2
Utbildningsnämnd	-4,7	-	-	-	-
Vård- och omsorgsnämnd	0,0	-1,0	-2,5	-2,9	-3,4
Samhällsbyggnadsnämnd	-	4,5	-	-	-
Byggnadsnämnden	0,8	-	-1,0	-5,5	0,1
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-0,1	-	0,0	0,0	0,0
Socialnämnd	2,6	4,4	2,2	0,2	4,1
	-8,4	-2,9	-5,7	-12,4	1,3

En grundläggande förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder bedriver verksamheten inom ramarna för den tilldelade budgeten.

Årets resultat innebär ett bättre utfall gentemot budget jämfört med tidigare år, i och med att nämndernas gemensamma resultat överstiger budget med 1,3 mkr. Dessutom är det färre enskilda nämnder som uppvisar underskott mot budget jämfört med tidigare år.

Bild 2 Olika kostnaders andel av skatteintäkter och generella statsbidrag (nettokostnadsandel)

%	2010	2011	2012	2013	2014
Verksamhetens nettokostnadsandel	90,0	90,2	90,0	92,1	94,0
Avskrivning (andel)	2,7	2,4	2,4	1,8	1,9
Finansnetto (andel)	0,0	0,0	-0,4	0,1	-0,9
	92,7	92,6	91,9	94,0	95,1

Av bild 2 framgår att verksamheten exkl. avskrivningar och finansnetto tog i anspråk 94,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag under 2014. Avskrivningarnas andel var 1,9 % och finansnettots -0,9 %. Den totala nettokostnadsandelen om 95,1% innebär att resultatet är positivt och uppgår till 4,9 % av skatteintäkterna. Ett av kommunens finansiella mål är att nettokostnadsandelen ska vara maximalt 98%, vilket alltså uppfylls även för 2014.

Bild 3 Investeringsvolym och självfinansieringsgrad

Investeringsvolym	2010	2011	2012	2013	2014
Nettoinvesteringar (mkr)	67,1	68,6	70,9	76,7	81,4
i % av nettokostnad	4,5%	4,5%	4,5%	4,6%	4,6%
Avskrivning/nettoinvest	66%	60%	59%	42%	43%

Trots att investeringsvolymen ökat jämfört med tidigare år har samtliga av årets investeringar finansierats av egna medel. Ett av kommunens finansiella mål säger att den del av årets investeringar som överstiger årets avskrivningar ska finansieras med årets resultat. För 2014 är investeringsvolymen 81,4 mkr och årets avskrivningar 36,1 mkr. Den andel av investeringarna som överstiger avskrivningarna täcks av resultatet som visar 92,6 mkr, vilket innebär att målet är uppfyllt.

Bild 4 Årets resultat

(mkr)	2010	2011	2012	2013	2014
Årets resultat	122,2	127,2	142,7	110,0	92,6
Resultat före exlr poster	122,2	127,2	142,7	110,0	92,6
Resultat exkl realisationsvinster	119,7	127,2	142,4	110,0	92,6

Årets resultat uppgår till 92,6 mkr att jämföra med budgeterat överskott om 62,2 mkr. Avvikelsen utgörs av verksamhetskostnader för nämnderna om +1,4 mkr, budgetposter för oförutsedda händelser m.m. +14,7 mkr, kostnader för pensionsskuld och semesterlöneskuld +9,3 mkr, övriga centrala verksamhetskostnader inkl. avskrivningar +2,8 mkr, skatteintäkter och statsbidrag -4,6 mkr samt finansiella poster +6,9 mkr. Kommunens resultat är positivt vilket är i enlighet med balanskravet.

Bild 5 Soliditet

% / mkr	2010	2011	2012	2013	2014
Soliditet	55,6%	63,6%	64,7%	67,1%	67,6%
- inkl pensioner inom linjen	-17,5%	-11,0%	2,2%	6,8%	14,4%
Tillgångsförändring	62	83	204	112	123
Förändring av EK	118,8	127,2	142,7	104,0	90,3

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med det egna kapitalet. Soliditeten exklusive pensionsåtaganden inom linjen uppgår för 2014 till 67,6 %, vilket är en ökning från föregående år. Den faktiska soliditeten, inklusive pensionsåtaganden, uppgår till 14,4 %. I och med 2012 års resultat blev kommunens egna kapital, inklusive pensionsåtaganden, positivt. Detta innebär att kommunen har möjlighet att göra maximal avsättning till Resultatutjämningsreserv, RUR, under eget kapital.

Bild 6 Skuldsättningsgrad

%	2010	2011	2012	2013	2014
Total skuldsättn grad	44%	36%	35%	33%	32%
varav avsättn grad	8%	9%	8%	9%	9%
varav kortfr skuldsättn.	35%	26%	26%	23%	21%
varav långfr skuldsättn.	1%	2%	1%	1%	2%

Skuldsättningsgraden visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital. Kommunens banklån amorterades i sin helhet 2010. Långfristiga skulder består till fullo av periodiserade investeringsbidrag.

Bild 7 Kommunens intäkter

(mkr)	2010	2011	2012	2013	2014
Verksamhetsintäkter	272	283	274	291	304
Skatteintäkter	1519	1559	1623	1667	1713
Skatteuttag (%)	19,23	18,90	18,90	18,65	18,65

En viktig del vid bedömning av kommunens finansiella kapacitet är vilken potentiell möjlighet kommunen har att påverka sina intäkter.

RISK OCH KONTROLL

Bild 8 - 12 kartlägger:

- Risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet;
- Kontrollen över den ekonomiska utvecklingen.

Bild 8 Likviditet ur ett riskperspektiv

	2010	2011	2012	2013	2014
Balanslikviditet (%)	134%	189%	214%	246%	259%
Rörelsekapital (mkr)	111	232	356	436	491

Ett positivt rörelsekapital anger att omsättningstillgångarna överstiger kortfristiga skulder, 2014 med 491 mkr.

När det gäller risk ur ett kortsiktigt perspektiv är dessutom betalberedskapen i form av likviditet en viktig komponent. Kommunens likviditet är mycket god. Under 2014 har 300 mkr av överlikviditeten placerats i kortfristiga värdepapper. Sedan tidigare är dessutom 130 mkr placerade med avsikt att finansiera kommande pensionskostnader.

Bild 9 Ränterisker

% av totalt lånebelopp	2010	2011	2012	2013	2014
Lån med rörlig ränta *	-	-	-	-	-
Lån med bunden ränta	-	-	-	-	-
Swap (kreditid 4 resp 5 år)	-	-	-	-	-

Då kommunen under 2010 amorterat samtliga banklån exponeras inte kommunen för någon ränterisk gällande lån. Under 2014 har placering av överlikviditet gjorts för att minska ränterisken för tillgodohavanden. Detta innebär att den placerade portföljen har bättre möjligheter till avkastning än löpande kontoplacering men i kombination med en mindre ränterisk.

Bild 10 Borgensåtagande

(mkr)	2010	2011	2012	2013	2014
Borgensåtagande	2124	2180	2326	2734	2634
varav inom koncernen	2117	2174	2321	2730	2630

Av kommunens totala borgensåtaganden avser 0,1 % externa åtaganden och 99,9 % de kommunala bolagen, med fördelningen 84,6 % för Armadakoncernen och 15,3 % för Roslagsvattenkoncernen. Kommunen har inte varit tvungen att infria något borgensåtagande sedan 1999.

Bild 11 Pensionsskuld

Pensionsskuld (mkr)	2010	2011	2012	2013	2014
Inom BR	103	122	133	154	166
Inom linjen	676	753	757	799	770
Totalt	779	875	890	953	936
varav återlånat till verksamheter	779	875	760	823	806

Enligt Lag om kommunal redovisning skall nyintjänade pensionsförmåner redovisas som en avsättning i balansräkningen. Pensionsförmåner intjänade före år 1998 skall redovisas under

ansvarsförbindelser utanför balansräkningen. Denna del av pensionsskulden är viktig att betrakta ur ett riskperspektiv eftersom skulden löpande skall finansieras över resultaträkningen under de kommande femtio åren.

Kommunens totala pensionsskuld uppgår till 936 mkr varav 770 mkr ligger inom linjen som ansvarsförbindelse. Det innebär således att 82 % av pensionsskulden inte finns upptagen som en skuld i kommunens balansräkning. Dock är 130 mkr placerade i värdepapper för att finansiera kostnadstopparna under de år som belastas med högst kostnader. Resterande del av skulden är återlånad till verksamheten.

Bild 12 Finansiell målsättning, budgetföljsamhet och prognossäkerhet

avvikelse, nämnderna (mkr)	juni	nov	Bokslut
Produktionsstyrelse	0,0	-1,3	-1,1
Kommunfullmäktige	-0,8	-0,6	-0,5
Kommunstyrelse	0,0	2,5	1,8
Kultur- och utbildningsnämnd	4,9	-0,4	0,2
Vård- och omsorgsnämnd	-2,3	-10,9	-3,4 *
Byggnadsnämnd	0,0	-0,4	0,1
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	0,0	0,2	0,0
Socialnämnd	5,7	6,1	4,1 *
Total nämnderna	7,5	-4,8	1,3

Vid månadsuppföljningen per juni prognostiserade nämnderna ett överskott jämfört med budget för helåret om +7,5 mkr. Helårsresultatet slutade på +1,3 mkr jämfört med budget. Efter november månadsuppföljning har beslut fattats om omdisponering av budgetram mellan Vård- och omsorgsnämnden med +5 mkr och Socialnämnden med -5 mkr, vilket påverkar avvikelsen vid bokslutet.

KÄNSLIGHET

Bild 13 Känslighetsanalys

Händelse (mkr)	Ars effekt
Skatteunderlagsförändring med 1%	17
Förändrad kommunalskatt med 1 kr	90
Löneförändring med 1%	9
Inflation med 1%	8

Olika yttre faktorer påverkar kommunens ekonomi olika mycket. Tabellen ovan visar ett urval av händelser och vilken helårseffekt de skulle få på resultatet. För en god ekonomisk beredskap behöver kommunen ha kännedom kring vilken kostnadseffekt olika händelser kan få, för att därigenom skapa förutsättningar att kunna hantera riskerna.

SAMMANFATTANDE KOMMENTAR

Kommunen har under den observerade perioden stärkt sin ekonomiska ställning. De samlade resultaten är 595 mkr under de fem år analysen omfattar. De goda resultaten har stärkt kommunen finansiellt och skapat bra förutsättningar inför eventuella finansiella utmaningar i framtiden. Dessutom har skattesatsen sänkts vid två tillfällen om totalt 58 öre under samma period.

Överskotten har också möjliggjort att samtliga banklån amorterats samt att avsättning till både pensionsplacering samt placering av överlikviditet har kunnat ske i två separata värdepappersportföljer.

Dessutom har medel reserverats under eget kapital, dels för kommande pensionskostnader dels till Resultatutjämningsreserv (RUR).

Av årets resultat kan ytterligare medel reserveras för kommande pensionskostnader samt Resultatutjämningsreserv. Detta möjliggör framtida disponering av reserverna utan att behöva återställa ett eventuellt negativt resultat, vilket i sin tur ökar kommunens framtida ekonomiska handlingsutrymme.

Driftsredovisning, central nivå

Driftsredovisning per slag, inkl interna poster (tkr)	Budget 2014	Utfall 2014	Budget- avvikelse	Utfall 2013
Verksamhetens intäkter				
Avgifter	89 660	97 656	7 996	97 042
Övriga intäkter	1 119 908	1 165 425	45 518	1 126 770
Summa intäkter	1 209 568	1 263 081	53 513	1 223 812
- Varav interna intäkter		978 584		951 820
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	-855 590	-855 178	412	-813 724
Lokalkostnader	-184 095	-188 362	-4 267	-173 861
Kapitalkostnader	-49 649	-49 671	-23	-47 067
Köp av verksamhet	-1 570 372	-1 587 217	-16 845	-1 547 073
Övriga kostnader	-342 822	-374 219	-31 397	-382 245
Summa kostnader	-3 002 528	-3 054 646	-52 119	-2 963 971
- Varav interna kostnader		-1 073 363		-1 037 711
Verksamhetens nettokostnader	-1 792 960	-1 791 565	1 395	-1 740 159
Ökning semesterlöneskuld	-2 000	3 514	5 514	-2 481
Intern kapitalkostnad	49 110	49 664	554	47 067
Statsbidrag maxtaxa	18 700	18 632	-68	19 933
Ned- och avskrivning	-37 570	-35 340	2 230	-31 980
Pensioner, regleringspost	-44 000	-40 215	3 785	-39 196
Särskilda insatser	-2 400	0	2 400	-660
Lokaler	-3 000	-439	2 561	-537
Återbetalning AFA	0	0	0	24 192
Oförutsedd verksamhet	-10 000	-250	9 750	0
Exploateringsintäkter	0	0	0	11 478
Reavinster och -förluster	0	50	50	0
Nettokostnad inkl centrala poster	-1 824 120	-1 795 948	28 172	-1 712 342
Skatteintäkter	1 716 900	1 712 880	-4 020	1 666 616
Utjämningsystem mm (bidrag)	167 249	167 019	-230	162 450
Utjämningsystem (avgift)	-7 449	-7 800	-351	-4 662
Finansiella intäkter	12 000	17 956	5 956	12 364
Finansiella kostnader	-380	-428	-48	-478
Fin. kostn. pensionsskuld	-2 000	-1 046	954	-13 916
Periodens resultat	62 200	92 633	30 433	110 032
Reavinster och -förluster		-50		0
Reserv för resultatutjämningsfond		-37 430		-44 618
Reserv för pensionskostnader		-37 430		-47 170
Balanskravsresultat		17 722		18 244

Driftsredovisning, nämndnivå

Driftsredovisning per nämnd (tkr)	Budget 2014	Utfall 2014	Budget- avvikelse	Utfall 2013
Produktionsstyrelsen	0	-1 109	-1 109	-2 712
Intäkter	961 448	976 469	15 021	948 562
Kostnader	-961 448	-977 578	-16 130	-951 274
Kommunfullmäktige	-10 410	-10 894	-484	-9 001
Intäkter	120	1 359	1 239	644
Kostnader	-10 530	-12 254	-1 724	-9 645
Kommunstyrelsen	-161 956	-160 175	1 781	-155 699
Intäkter	68 500	95 518	27 018	86 293
Kostnader	-230 456	-255 692	-25 236	-241 993
Kultur- och utbildningsnämnden	-983 100	-982 862	238	-952 211
Intäkter	73 300	77 813	4 513	75 703
Kostnader	-1 056 400	-1 060 674	-4 274	-1 027 914
Vård- och omsorgsnämnden	-516 000	-519 368	-3 368	-498 169
Intäkter	66 000	71 085	5 085	72 840
Kostnader	-582 000	-590 454	-8 454	-571 009
Byggnadsnämnden	-30 194	-30 064	130	-31 946
Intäkter	9 700	9 704	4	9 123
Kostnader	-39 894	-39 767	127	-41 070
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-4 800	-4 814	-14	-4 761
Intäkter	5 000	4 988	-12	4 609
Kostnader	-9 800	-9 802	-2	-9 370
Socialnämnden	-86 500	-82 386	4 114	-85 721
Intäkter	25 500	26 145	645	26 037
Kostnader	-112 000	-108 531	3 469	-111 758
Verksamhetens intäkter	1 209 568	1 263 081	53 513	1 223 812
Verksamhetens kostnader	-3 002 528	-3 054 752	-52 224	-2 964 032
Verksamhetens nettokostnad	-1 792 960	-1 791 671	1 289	-1 740 220

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning per nämnd (tkr)	Budget 2014	Utfall 2014	Budget-avvikelse	Utfall 2013
Produktionsstyrelsen	-3 000	-3 173	-173	-1 732
Inkomster	0	0	0	0
Utgifter	-3 000	-3 173	-173	-1 732
Kommunfullmäktige	0	0	0	-1 230
Intäkter	0	0	0	0
Kostnader	0	0	0	-1 230
Kommunstyrelsen	-70 550	-77 022	-6 472	-71 808
Inkomster	3 650	12 260	8 610	3 751
Utgifter	-74 200	-89 282	-15 082	-75 559
Byggnadsnämnden	-1 500	-1 244	256	-1 921
Inkomster	1 000	375	-625	0
Utgifter	-2 500	-1 619	881	-1 921
Verksamhetens inkomster	4 650	12 635	7 985	3 751
Verksamhetens utgifter	-79 700	-94 073	-14 373	-80 442
Verksamhetens nettokostn.	-75 050	-81 439	-6 389	-76 691

Exploateringsredovisning

Exploateringsredovisning per område (tkr)	Balanserade utgifter	Balanserade inkomster	Resultatförda utgifter	Resultatförda inkomster	Netto
Svinninge	-646	0	-1 846	260	-2 231
Täljö, Näs mm	-1 454	677	-2 702	2 736	-744
Rosenkälla	0	0	-824	12 996	12 171
Centrala Åkersberga	-1 659	232	-12 516	276	-13 667
Ljusterö och norra fastlandet	-52	243	-297	214	108
Summa	-3 810	1 152	-18 185	16 481	-4 362

Nettobelopp där positiva belopp innebär inkomst och negativa belopp innebär utgift

Verksamhetsberättelse Kommunfullmäktige

ROLL/UPPGIFT

Kommunfullmäktiges 51 ledamöter utses av medborgarna genom allmänna val vart fjärde år. Kommunfullmäktige är den högsta beslutande instansen och tar beslut i principiella och kommunövergripande frågor samt tillsätter kommunstyrelse, nämnder, styrelser och revisorer i de kommunala bolagen. Revisorerna granskar all verksamhet i nämnderna. Överförmyndarverksamheten ger tillsyn över gode män och förvaltare. I Kommunfullmäktiges roll ingår att arbeta efter den nyantagna Vision Österåker 2020, att Österåker ska vara länets mest attraktiva skärgårdskommun som flest väljer att flytta till, bo och verka i, starta företag i samt att besöka; en skärgårdskommun i världsklass.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- Genomförande av två val 2014
- Allmänpolitisk debatt ägde rum den 5 maj 2014
- Direktiv och ekonomiska förutsättningar för upprättande av förslag till budget 2015 och plan 2016-2017, godkändes.
- Policy för upphandling i Österåkers kommun antogs.
- Policy för placering av överlikviditet antogs.
- Fortsatt utveckling av Plenum – fullmäktigesystemet.
- Websändningar av fullmäktiges sammanträden fortgår.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Kommunfullmäktiges utfall för 2014 ligger på -10,9 mkr, vilket motsvarar en budgetavvikelse på -0,5 mkr. Överförmyndarverksamheten är den del som redovisar negativ avvikelse mot budget med -0,7 mkr.

FRAMTIDEN

- Utvärdering av införande av Medborgarförslag ska ske.
- Utbildning av samtliga förtroendevalda i Kommunfullmäktige sker i början av 2015.
- Fortsatt analys av kostnadsutvecklingen inom Överförmynderiverksamheten ska genomföras.
- Målstyrningsarbetet i nämnderna mot bakgrund av Kommunfullmäktiges nya övergripande mål ska påbörjas under 2015.

Verksamhetsberättelse Kommunstyrelsen

ROLL/UPPGIFT

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och ansvarar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsens ledningsfunktion leder, utvecklar och samordnar bland annat

- den kommunala demokratin,
- det kommunala regelverket,
- den kommunala ekonomifunktionen,
- personalpolitiken,
- IT-verksamheten,
- informations- och kommunikationssystemen samt
- trygghetssamordningen.

Inom Kommunstyrelsen ansvarar Samhällsbyggnadsförvaltningen för:

- mark- och bostadspolitik, en tillfredställande markberedskap samt för bostadsförsörjningen och samhällsbyggande,
- transportinfrastruktur och trafikplanering,
- miljöstrategiska frågor,
- drift av kommunala anläggningar i form av gator, parker, naturområden och marina anläggningar,
- underhåll av kommunala anläggningar,
- tillhandahållande av kartor, mätnings- och GIS-tjänster.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- Genomförande av EU-valet samt de allmänna valen.
- Ett lokalt samverkansavtal med samtliga fackliga förbund har tecknats.
- Fortsatt arbete med att implementera Ledarkompassen samt Medarbetarprofil.
- Arbetet med fastighetsfrågorna har utvecklats och intensifierats.
- En ny webbplats för Österåkers kommun lanserades.
- En webbtjänst lanserades för jämförelse av kommunens service inom olika områden, inledningsvis inom skola och hemtjänst.
- Omvårdnadslyftet, ett statsbidragsfinansierat samverkansprojekt, har under året utbildat 199 undersköterskor varav cirka 40 personer från Österåker.
- Österåker placerades på första plats i Bisnodes undersökning över vilken kommun som har de bästa förutsättningarna för positiv anställningsutveckling inom näringslivet.
- Lokaler har hyrts i centrum för turistbyråverksamhet och information.
- Kommunalt bidrag har lämnats till Ljusterölyftet som är ett gemensamt projekt med Trafikverket.
- För att bygga cirkulationsplats vid Rallarvägen och för att förbättra kapaciteten på väg 276, särskilt tunneln, har avtal tecknats med Trafikverket.

- I samverkan med Trafikförvaltningen/SL har infartsparkeringen vid Åkers Runö anlagts.
- En underhållsplan för gatuanläggningarna är framtagen.
- Totalt 8 detaljplaner har antagits. 10 detaljplaner, som omfattar cirka 800 bostäder, har vunnit laga kraft.
- Ekologiska landskapssamband inom Angarn- och Bogesundskilen har arbetats fram.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Kommunstyrelsen redovisar ett utfall för 2014 på -160,2 mkr vilket innebär ett budgetöverskott om 1,8 mkr. Samhällsbyggnadsförvaltningens delar redovisade en budgetavvikelse om -0,6 mkr och övriga delar inom Kommunstyrelsen ett överskott på 2,4 mkr.

Investeringsbudgeten uppgick till 70,6 mkr för 2014 och redovisar en negativ budgetavvikelse om -6,4 mkr. Projekt som visar större avvikelser är Gottsunda (-5,8 mkr), Svinninge lokalgator (-4,6 mkr), Åsättra Hamn (-4,3 mkr), Tunneln 276 (+6,2 mkr) och Domarudden (+3,5 mkr).

FRAMTIDEN

- Målstyrningsarbetet i kommunen ska utvecklas enligt uppdrag från Kommunfullmäktige.
- Utredning för att eventuellt medverka i en förstudie avseende E-arkiv pågår.
- Lönerapporteringsystem ska bytas ut och möjlighet till e-lönebesked ses över.
- Implementering av moduler i nya ekonomisystemet fortgår.
- Organisationsöversyn pågår inom Tillväxt och Marknad samt Alceaservice.
- Flera större infrastrukturprojekt är pågående. Arbetet med att ta fram en ny översiktsplan påbörjas 2015.
- Kostnadsutvecklingen inom samhällsbyggnadsförvaltningen ska utredas och presenteras under 2015.
- Uppdraget att ta fram nya förankrade miljömål ska genomföras.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Kommunfullmäktiges mål	Mål i verksamhetsplan	Uppfyllt
Bästa skolkommun i länet	Förbättra jämförelser av skolor på webbplatsen för att underlätta medborgarnas möjligheter att välja skola	Ja
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Kartor på webbsida med ruttningsfunktionalitet underlättar valet av äldreomsorg	Ja
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Felanmälan på belysning, park, vinter-/barmarksunderhåll, klotter, nedskräpning, återkopplas inom 48 timmar eller 48 timmar efter helg	Ja
Ekonomi i balans	Informera om ekonomi/verksamheter, ge bra bemötande, korrekt hantering	
	God ekonomisk hushållning och god prognossäkerhet för att tidiga åtgärder ska kunna sättas in, säkerställa korrekt redovisning	Delvis

För nämndens fullständiga måltabell, se bilaga till bokslutet

Verksamhetsberättelse Kultur- och utbildningsnämnden

ROLL/UPPGIFT

- Ansvarsområdet omfattar barnomsorg, utbildning samt kultur- och fritidsverksamhet.
- Förvaltningen tar fram riktlinjer, förslag till peng och resursfördelning, hanterar avgifter och ersättningar och följer upp mål och kvalitet.
- Vissa myndighetsbeslut t ex beslut om vårdnadsbidrag och mottagande i särskola.
- Inom kulturområdet ansvarar nämnden även för drift av bibliotek och verksamhet inom Kulturknuten.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- Infört möjlighet att ansöka om omsorg under tid då förskola/fritidshem inte är öppet.
- Upprättat en plan för att minska till ca 5,2 barn per årsarbetare.
- Införde ett verktyg på webben för medborgarna för att kunna hitta och jämföra skolor och förskolor.
- Pedagog Österåker, webbplats för pedagoger och personal inom skola och förskoleverksamhet, startade.
- Skolinspektionen genomförde tillsyn i kommunen.
- 1 mkr i särskild satsning på läs- och skrivutveckling i åk 1 och 2.
- Skolmessa genomfördes i Åkersberga centrum.
- Söndagsöppet infördes på Österåkers Bibliotek.
- Besöksrekord på biblioteket med fler än 209 000 besök.
- Välbesökta författarbesök, bl. a. Majgull Axelsson och Herman Lindqvist.
- Filmsatsning på ungdomar och pedagoger med bland annat Åkersberga filmfestival och filmtävling för ungdomar.
- Digital Dramatiserad ljudguide utmed Åkers Kanal och Medeltidsmarknad på Ekbacken uppmärksammar lokalhistoria på nytt sätt.
- Eventdagarna, en samverkan mellan ideella idrottsföreningar, Idrottslyftet och skolan, genomfördes. 1 350 elever från 10 skolor fick prova på ett 20-tal olika aktiviteter.
- Ungdomens Dag genomfördes för 4:e året med ca 1 100 besökande ungdomar.
- Ungdomsrådet invigde i maj den nya aktivitetsparken Lillbroängen.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Nämndens nettokostnad för helåret var 982,8 mkr vilket är 0,2 mkr, eller 0,02 %, lägre än budget. De flesta verksamheter ersätts via peng/barn och kostnaderna beror på antal i respektive verksamhet. 2014 fanns ca 2 300 barn i förskola, 180 i pedagogisk omsorg, ca 5 200 i grundskola, 3 000 i fritidshem samt 1 600 i gymnasiet. I musikskola gick ca 1 400 elever.

Barn- och utbildningsverksamhetens nettokostnader uppgick till 901,7 mkr, 0,3 mkr mer än budget. Intäkter från föräldraavgifter har blivit högre på grund av fler fritidshemselever. Motsvarande finns högre kostnader än budgeterat på grund fler fritidshemselever, elever i grundskolan samt gymnasiala vuxenutbildning. Lägre kostnader än budgeterat på grund av färre antal elever inom förskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt grundläggande vuxenutbildning och SFI.

Kultur- och fritidsverksamhetens nettokostnader uppgick till 67,8 mkr, 0,6 mkr mer än budget, på grund av att något fler barn och ungdomar gick i musikskola.

FRAMTIDEN

En ny nämndorganisation infördes från 1 januari 2015. Kultur- och utbildningsnämnden delades då upp i en Skolnämnd och en Kultur- och fritidsnämnd.

Kommunerna har från den 1 januari 2015 ett utökat ansvar för uppföljning av ungdomar 16 – 20 år som inte går på nationellt program i gymnasieskolan.

Från den 1 juli 2015 kommer grundläggande och gymnasial vuxenutbildning att konkurrensutsättas genom upphandling med syfte att öka utbudet av utbildningar. Upphandlingen kommer att ske i samverkan med ett antal kommuner i regionen.

Kultur- och fritidsnämnden kommer att under 2015 inleda ett arbete med att ta fram en bevarandeplan för kommunens kulturmiljöer och kulturarv.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Kommunfullmäktiges mål	Mål i verksamhetsplan	Uppfyllt
Bästa skolkommun i länet	Skolorna ska vara attraktiva val för elever, föräldrar och medarbetare. Satsningar utöver peng.	Delvis
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Ökad tillgänglighet för funktionshindrade och äldre till nämndens anläggningar	Ja
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Invånarna ska vara nöjda med förvaltningens service och bemötande	Delvis
Ekonomi i balans	Verksamheterna ska effektivt utnyttja resurser och hålla budget	Ja

För nämndens fullständiga måttabell, se bilaga till bokslutet

Verksamhetsberättelse Vård- och omsorgsnämnden

ROLL/UPPGIFT

- Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens ansvar när det gäller att tillgodose behoven av vård och omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).
- Vård- och omsorgsnämnden är så kallad kundvalsmyndighet med ansvar för myndighetsutövning, beställning och finansiering av verksamheten, uppföljning av kvaliteten i verksamheten och av de utförda insatserna.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- Trygghetsboenden med träffpunktsverksamheter på Solgården och Görjansgården invigdes.
- Medel tilldelades Vårdbo dagverksamhet och trygghetsboenden för sociala och fysiska aktiviteter samt för träffpunktsverksamhet i glesbygd.
- 1 mkr har fördelats för aktiviteter och stimulans i vardagen för boende på de särskilda boendena. Fokus har varit på mat och måltider.
- Pilotprojekt om träning inom växelvården på Solskiftet samt hälsoprojekt för personer över 75 år har genomförts.
- Tre nya utförare inom hemtjänst har godkänts under året.
- Kvällsverksamhet Bryggan med inriktning på yngre personer med psykisk funktionsnedsättning startade på försök.
- Den sista december väntade 47 personer på lägenhet i särskilt boende.
- Nämnden återrapporterade till Kommunfullmäktige förslag om byggnation av särskilt boende på Ljusterö.
- Riktlinjer för parboendegaranti samt anhörigstöd beslutades.
- Byggnation av nya LSS-gruppboenden Hantverkaren för personer med funktionsnedsättning startade.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Vård- och omsorgsnämndens resultat för 2014 visar ett underskott på 3,4 mkr. Nämndens budget reviderades i december, varvid kostnadsramen höjdes med 5 mkr.

Utfallet för nämndens kostnader 2014 blev 590,5 mkr, -8,5 mkr jämfört med reviderad budget. Intäkterna var 5,1 mkr högre än budgeterat, på grund av sent beslutade statsbidrag och högre intäkter i form av sociala avgifter.

Det stora underskottet, nära 11 mkr, beror på kraftigt ökade volymer för boende och dagverksamhet inom psykiatrin. Antalet helårsplatser i boende enligt SoL ökade från 20 stycken år 2013 till 28 detta år. Det totala överskottet för äldreomsorg var 3,3 mkr och

återfanns i särskilt boende till följd av brist på platser. Antalet utförda timmar hemtjänst ökade, avvikelsen mot budget uppgick till -1,2 mkr. LSS-verksamheter uppvisade ett underskott på 0,5 mkr på grund av högre volymer inom korttidsverksamheter för barn. Budgeten på nästan 100 mkr för LSS-boende hade ett resultat utan avvikelse.

FRAMTIDEN

Ny teknik som kan användas som stöd till äldre personer och personer med funktionsnedsättning utvecklas ständigt, liksom teknik som kan underlätta arbetet med att ge stöd. Övergång till digitala trygghetslarm pågår. Nästa steg kan vara att undersöka olika möjligheter till teknik i hemtjänsten, som tillsyn via kamera eller bildtelefon, liksom mobil dokumentation.

En förstärkning av det förebyggande, hälsofrämjande arbetet och insatser i form av uppsökande verksamhet kommer att fortsätta under 2015.

Från maj 2015 kommer även privata verksamheter att omfattas av valfrihet inom särskilt boende för äldre.

Antalet personer som ansöker om och som bedöms ha behov av stöd pga sina psykiska funktionsnedsättningar ökar. Detta märks bland annat på utvecklingen inom hem för vård och boende (HVB), en utveckling som behöver analyseras.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Kommunfullmäktiges mål	Mål i verksamhetsplan	Uppfyllt
Bästa skolkommun i länet	Samverkan på strategisk och individuell nivå med skolan ska öka	Ja
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Antal insatser och tjänster där den enskilde kan göra aktiva val ska öka	Delvis
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Andel medborgare som är aktuella för utredning/insats och som anser sig ha blivit väl bemötta ska öka	Ja
Ekonomi i balans	Verksamheten inryms inom given budgetram och är kostnadseffektiv	Nej

För nämndens fullständiga måltabell, se bilaga till bokslutet

Verksamhetsberättelse Byggnadsnämnden

ROLL/UPPGIFT

Byggnadsnämndens ansvarsområden omfattar bland annat bygglov, marklov, förhandsbesked, strandskydd, bostadsanpassningsbidrag, samhällsbetalda resor, lokala trafikföreskrifter, parkeringstillstånd, felparkeringsavgifter, trafiksäkerhet och tillgänglighet.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- Under året har bygglov lämnats för nybyggnation av 137 enbostadshus och parhus, för 27 fritidshus, för 8 flerbostadshus, ett vårdboende och en gruppboende beviljats.
- Nämnden har totalt fattat beslut i cirka 970 lovärenden och i 69 ärenden som gäller strandskyddsdispens.
- Ett flertal flerbostadshus är under uppförande, bl.a. invid kanalrundellen, inom östra kanalstaden och på Bergavägen.
- Riktlinjerna för samhällsbetalda resor reviderades i januari 2014 så att även elever i privata skolor i annan kommun, kan ha rätt till skolskjuts med allmänna kommunikationsmedel.
- Trafiksäkerhetsåtgärder har genomförts på fyra platser.
- Tillgänglighetsanpassning har gjorts av tre busshållplatser och 12 mindre åtgärder har utförts i form av exempelvis kontrastmarkering.
- Vad gäller ärenden om parkeringstillstånd, skolskjuts och färdtjänstresor har beslut fattats inom tre veckor efter komplett ansökan i 100 % av ärendena.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Byggnadsnämndens utfall för 2014 ligger på -30,1 mkr, vilket innebär en sammantagen positiv budgetavvikelse på 0,1 mkr. Samtliga verksamheter förutom bostadsanpassningsbidrag redovisar budgetöverskott för 2014. Verksamheten för bostadsanpassningsbidrag har haft stor volymökning sett över tid och har under 2014 lämnat bidrag till fler kostsamma anpassningar än vad som budgeterats. Överskottet inom bygglovsverksamheten beror till stor del på vakanser under året, då stora rekryteringssvårigheter råder inom kompetensområdet. Inom samhällsbetalda resor var redovisade verksamhetskostnader lägre än budgeterat, vilket bidrog till verksamhetens redovisade överskott.

FRAMTIDEN

En ökning av antalet inkomna bygglovansökningar har skett under 2014 jämfört med föregående år. Antal inkommande ärenden de närmaste åren förväntas kvarstå på en relativt hög nivå, dock med fluktueringar utifrån rådande konjunktur. Diskussioner liknande de kring ökade amorteringskrav bedöms också påverka byggnationen.

Den nya plan- och bygglagen som trädde i kraft 2011, och som nu fått fullt genomslag, har medfört såväl ökade bemannings- som kompetenskrav hos bygglovhanterande myndigheter. Österåker har klarat omställningen bra men ser också den stora vikten av att kompetensutveckla och bemanningssäkra sina funktioner. Den nya lagen om bygglovbefriade åtgärder bedöms kunna komma att följas av ytterligare lagkrav.

Befolkningens åldersstruktur innebär en fortsatt ökning av antalet ärenden om bostadsanpassningsbidrag. Man kan notera att bidragskostnaderna över åren uppvisar stora variationer, med relativt begränsade påverkansmöjligheter för kommunen då dessa bidrag är starkt lagreglerade.

Inom ramen för trafikplaneringsarbetet arbetar kommunen systematiskt med att avlägsna enkelt avhjälpbara hinder i den offentliga miljön samt med genomförandet av nödvändiga åtgärder för ökad hastighetsefterlevnad.

Inom samhällsbetalda resor påverkas kostnaderna mycket av vilken resandekategori en elev tillhör och denna variation är svår att prognostisera. Under 2015 vet vi att det tillkommer minst 10 nya resande till gymnasiesärskolor i andra kommuner. Dessa kostar 10750 kr per månad och elev. Om det krävs specialfordon kostar det 30 000 kr per månad. Samhällsbetalda resor behöver under 2015 utökas med en halvtid för att hinna hantera den dokumentation som lagen kräver samt för att möjliggöra ett mer strategiskt framåtblickande arbete.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Kommunfullmäktiges mål	Mål i verksamhetsplan	Uppfyllt
Bästa skolkommun i länet	För att avhjälpa trafikfarliga skolvägar ska minst två åtgärder genomföras per år	Ja
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	För att underlätta för äldre och funktionshindrade ska minst två tillgänglighetsåtgärder genomföras per år	Ja
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Beslut om bygglovärenden som hanteras i nämnd ska fattas inom två månader efter komplett ansökan inkommit	Ja
Ekonomi i balans	Nämnden ska inte redovisa negativ budgetavvikelse vid bokslut	Ja

För nämndens fullständiga måltabell, se bilaga till bokslutet

Verksamhetsberättelse Miljö- och hälsoskyddsnämnden

ROLL/UPPGIFT

Nämnden förebygger hälsorisker och att mark, vatten och luft inte förorenas. Miljötillsyn innebär att miljöfarliga verksamheter kontrolleras samt får råd och krav på förbättringar. Hälsoskyddstillsyn innebär att undanröja och förebygga olägenheter för människors hälsa. Livsmedelstillsyn innebär kontroll av rutiner och prover på livsmedel för att kontrollera att de hanteras på rätt sätt. Servering av alkohol och försäljning av folköl, tobak och vissa receptfria läkemedel kontrolleras så att serveringen är ansvarsfull och att åldersgränser för inköp följs.

VIKTIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET

- Solskyddet på förskolornas gårdar har kontrollerats. Barn är extra utsatta för UV-strålning från solen då de har tunnare hud än vuxna och därför bränner sig lättare.
- Smycken som säljs i detaljhandeln har analyserats för att kontrollera att det inte finns otillåtna halter av de farliga metallerna nickel, bly och kadmium i dem.
- Skolorna har besökts varvid städning och ventilation särskilt har kontrollerats som ett led i ett nationellt tillsynsprojekt.
- Radonförekomsten i flerbostadshus har inventerats och där uppgifter saknas har krav ställts på mätning.
- De miljöfarliga verksamheterna på Sågvägen har inspekterats med fokus på hantering av produkter, avfall och utsläpp.
- Kontrollen av statusen på små avloppsanläggningar har fortsatt på fastlandet och på Älgön och Örsö där även hanteringen av slam har följts upp.
- Arbetet med förorenad mark har lett till att flera undersökningar och saneringsåtgärder har genomförts. Statliga medel för utredning och undersökning för efterbehandling av oljeberggrummet i Härbacka gruva har tilldelats Sveriges Geologiska Undersökning, SGU, som har ansvaret att undersöka och åtgärda. Undersökning av grundvattnet har påbörjats och åtgärder för att hindra spridning har genomförts.
- För att kontrollera att rätt köttslag ingår i sålda kebaber har köttet analyserats. Analysen visade att alla prover innehöll angivet köttslag.
- Spårbarhet för kött på restaurang har kontrollerats varvid menyer har behövt ändras.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Budgetavvikelsen om 14 tkr och Både intäkter och kostnader är i nivå med budget, utfallet visar en negativ budgetavvikelse på enbart 0,01 mkr. Sammantaget innebär detta att nämndens ekonomi är i balans.

Mellan verksamhetsområdena har omDispositioner gjorts och verksamheten för miljöskyddstillsyn har tilldelats ett större utrymme för att förstärka arbetet med förorenad mark. Måluppfyllelsen har varit god inom alla målområden. Skolorna och äldreboendena konstateras ha en fullgod egenkontroll av sin livsmedelshantering. Resultatet av tillsynen av ventilation och städning har inte sammanställts varför någon utvärdering inte kan lämnas.

FRAMTIDEN

Nämnden har fått möjlighet att under 2015 satsa ytterligare på arbete med förorenad mark i och med en ökad ram. Förutom en projektanställning medges nu att prover på mark och vatten kan tas i utredande syfte. Även inom livsmedelstillsynen planeras utökad provtagning för att kontrollera redligheten.

Möjligheten att från Länsstyrelsen överta handläggningen av ärenden som rör anmälan av vattenverksamhet utreds. Ett sådant övertagande ska i så fall slutligen avgöras av fullmäktige och en begäran lämnas till Länsstyrelsen för beslut. Ett faktiskt övertagande kan eventuellt bli aktuellt under 2015.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Kommunfullmäktiges mål	Mål i verksamhetsplan	Uppfyllt
Bästa skolkommun i länet	Skolorna ska ha en bra inom husmiljö och en fullgod egenkontroll av livsmedelshantering	Ja
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Äldreboenden ska ha en fullgod egenkontroll av sin livsmedelshantering	Ja
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Hög kundnöjdheten för miljö- och hälsoskyddstillsynen resp. alkoholtillsynen	Ja
Ekonomi i balans	Ha god ekonomisk hushållning	Ja

För nämndens fullständiga måltabel, se bilaga till bokslutet

Verksamhetsberättelse Socialnämnden

ROLL/UPPGIFT

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten (individ- och familjeomsorg) och vad som sägs i lag om socialnämnd, exklusive omsorgen om äldre och de med fysiska och psykiska funktionshinder.

Socialnämnden arbetar även med flykting- och invandrarfrågor, skuldsanering, familjerådgivning, ungdomsmottagning samt frågor inom ramen för föräldrabalken.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- Barnombud har startat som en lokal 'Bris-resurs', till vilken barn och ungdomar kan vända sig vid ensamhet, konflikter eller andra svårigheter.
- Två personer har beviljats insatsen Sociala insatsgrupper i samarbete med polisen.
- Samordningsförbundet Södra Roslagen har startats tillsammans med arbetsförmedlingen, försäkringskassan, landstinget och Täby kommun.
- Flyktingmottagandet har ökat, tillsammans med mottagande av anhöriga till ensamkommande barn som fått uppehållstillstånd.
- Anvisningar från Migrationsverket av ensamkommande barn som söker asyl har ökat.
- Antalet personer inom beroendemottagningen och den interna öppna missbruksvården har ökat jämfört med föregående år. Inom öppenvården har en boendestödjare börjat arbeta.
- Utbetalningar av ekonomiskt bistånd har minskat under året.
- Efter kartläggning av utbildningsbehovet hos socialsekreterarna i familjestödsenheten har några anställda fått möjlighet att genomgå kortare högskoleutbildningar.
- En utbildning i 'Lagarbetarskap' för de anställda har startats för att motverka upplevd stress på arbetet och för att sänka personalomsättningen.
- Ny tjänst som kvalitetsutvecklare av BBIC (Barns Behov I Centrum) inrättades i november 2014.
- Som en del i utveckling av nämndens hantering av sina andrahandsutyrda lägenheter inrättades i december en tjänst som bostadsförvaltare.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Socialnämnden redovisar ett utfall om 82,4 mkr vilket efter budgetrevideringen på 5 mkr innebär en positiv avvikelse om 4,1 mkr.

De främsta förklaringarna till överskottet är lägre volymer och vårdkostnader för placeringar av barn och unga, lägre personalkostnader inom familjestödsenheten samt ett stort överskott

på 3 mkr för verksamheten ensamkommande flyktingbarn. För första gången på flera år har kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd till enskilda minskat och gav för 2014 en positiv budgetavvikelse på cirka 3 mkr. Vårdkostnader för vuxna har dock ökat under året och gav ett underskott på nästan 4,5 mkr.

FRAMTIDEN

Det ökade asyl- och flyktingmottagandet under kommande åren innebär både möjligheter och utmaningar. Under första halvåret 2014 ökade antalet asylsökande ensamkommande barn till Sverige med över 70 % i jämförelse med samma period 2013. Den största utmaningen för kommunen när det gäller asyl- och flyktingmottagandet är att lösa behovet av bostäder. I de fall där ett ensamkommande barn beviljas uppehållstillstånd kan föräldrar och syskon ansöka om att få återförenas med barnet i Sverige. Detta innebär att det är svårt att beräkna behovet av bostäder.

För att bättre kunna stödja våldsutsatta barn och vuxna, liksom de som utövar våld, kommer nämnden att se över sin organisation och sina resurser för att möta de behov som finns och uppfylla de krav som ställs på socialtjänsten.

Arbetet inom socialtjänsten är krävande och det ställs högre krav på kompetens för socialsekreterare. Det är idag en stor utmaning för nämnden att lyckas behålla en stabil personalgrupp och man kommer därför framöver att pröva nya sätt för att främja detta. Bland annat införs en lönetrappa i två steg från januari 2015 och ett gemensamt arbete pågår för att motverka stress.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Kommunfullmäktiges mål	Mål i verksamhetsplan	Uppfyllt
Bästa skolkommun i länet	Samverkan med skolan på strategisk och individuell nivå ska öka	Ja
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Andel personer som upplever att de har inflytande över sin tillvaro ska öka	Ja
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Andel medorgare, aktuella för utredning och/eller insats, som anser sig ha blivit väl bemötta ska öka	Ja
Ekonomi i balans	Verksamheten inryms inom given budgetram och är kostnadseffektiv	Delvis

För nämndens fullständiga måltabell, se bilaga till bokslutet

Verksamhetsberättelse Produktionsstyrelsen

ROLL/UPPGIFT

Bedriva konkurrensutsatt och direktbeställd verksamhet inom utbildning, förskola, funktionshinder, äldre- och handikappomsorg, drift av sport- och friluftsanläggningar, måltidsproduktion till egna verksamheter.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- Skolinspektionen har genomfört tillsyn i skola och förskola.
- Ytterligare 36 förstelärare har utsetts.
- Samtliga pedagoger i förskolan har fått ett digitalt verktyg i form av en Ipad.
- Solskiftets äldreboende samt hemtjänsten har tagit stora kliv framåt i Socialstyrelsen nationella mätning av kundnöjdhet.
- Verksamheterna funktionshinder samt äldreomsorg har upprättat förbättrade rutiner för avvikelser och riskbedömningar.
- Sport och friluftsenheten förlorade upphandlingen av den marina delen.
- Vård och omsorg förlorade upphandlingen av gruppboendet "Hantverkaren".
- Trots hög kundnöjdhet har verksamheten svårt att leva upp till mål enligt nationella och kommunala nyckeltal och kvalitetsmått. Produktionsstyrelsen har för att uppnå bättre kvalitet inom befintliga ramar, upprättat ett eget mål för verksamheten, 'Attraktiv arbetsgivare'. För 2014 har målet delvis uppfyllts.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Produktionsstyrelsen redovisar för 2014 ett ackumulerat resultat på -1,1 mkr, en avvikelse på -1,1 mkr jämfört med budget. Avvikelsen motsvarar 0,1 % av omsättningen. För 2013 redovisade Produktionsstyrelsen ett ackumulerat resultat på -2,7 mkr

Produktionens omsättning 2014 uppgick till 975,5 mkr, vilket är 14,1 mkr bättre än budgeterat och 27,0 mkr mer än 2013. Avvikelsen motsvarar 1,4 % av omsättningen. Kostnaderna uppgick sammanlagt till 976,6 mkr, vilket är 15,2 mkr sämre än budgeterat och 25,3 mkr mer än 2013. Personalkostnaderna ligger på 70 % av omsättningen.

FRAMTIDEN

Efter några år av hög personalomsättning inom ledning och stab har vi nu en stabil och kompetent bas av ledare och medarbetare inom hela produktionsförvaltningen. Ett arbete har inletts för att ytterligare stärka samarbetet mellan enheter samt att tydliggöra produktionsledningens roll i arbetet för att säkerställa kvaliteten inom samtliga verksamheter.

Liksom i övriga riket kommer personalförsörjningen inom vård och skola vara nyckelfråga under de närmaste åren. Ett utvecklat långsiktigt samarbete med personalavdelningen och övriga förvaltningar har initierats från produktionsförvaltningen.

Produktionen präglas överlag av ett stort ekonomiskt ansvarstagande, vilket också avspeglas i en hög prognossäkerhet och en positiv syn på omfördelning av medel mellan enheter inom samma verksamhetsområde. De största negativa ekonomiska avvikelserna kan konstateras inom de verksamhetsgrenar där konkurrensen från utomstående aktörer är låg eller obefintlig samt i delar där produktionsförvaltningen tar ett övergripande ansvar för att tillgodose medborgarnas behov av stöd och service. Under 2015 är förhoppningen att vi genom en tät dialog med beställarförvaltningarna ska kunna minimera risken för ekonomiska avvikelser.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Kommunfullmäktiges mål	Mål i verksamhetsplan	Uppfyllt
Bästa skolkommun i länet	Samtliga skolor ska delta i Skolverkets matematiklyft Plan för systematiskt kvalitetsarbete ska upprättas	Ja Delvis
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	"Paketera" verksamhetens tjänster, uppdatera webb och info-material	Ja
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Alla föräldrar ska känna ett förtroende för förskolan och känna sig informerad. Bra möten i samtliga vård- och omsorgsverksamheter	Delvis Delvis
Ekonomi i balans	Ekonomi i balans	Delvis

För nämndens fullständiga måltabell, se bilaga till bokslutet

Verksamhetsberättelse Armada-koncernen

ROLL/UPPGIFT

Armada-koncernen, som helägs av Österåkers kommun, äger och förvaltar kommunens fastigheter för kommunal verksamhet, exploateringsfastigheter samt bostadsfastigheter. Dessutom bygger, äger och förvaltar koncernen den kommunala IT-infrastrukturen.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- Miljöplanens mål är att sänka energiförbrukning med 20 % 2009 - 2020. 2014 sänktes energiförbrukningen med 4 % till 38 607 Mwh.
- 28 lägenheter färdigställdes i fastigheten Smedby 17:1.
- Kommunen beställde 2014 en gruppbostad, med bl.a. 6 lägenheter, på fastigheten Smedby 19:114. Inflyttningen är försenad på grund av brand och beräknas ske i december 2015.
- I den digitaliserade bostadskön står nu 3 100 personer.
- Hissar har moderniserats bl.a. på fastigheterna Runö 7:40, Berga 6:222 och Tuna 3:84.
- Bergvärme har installerats på fastigheterna Tuna 11:34, Dragboda 1:28 och Storström 1:6. Uppvärmningssystemen på Malvavägen, Rydboskolan samt Österskärsskolan har konverterats till bergvärme.
- Cylinderbyten och balkongfrontsbyten har utförts.
- Framtagande av detaljplan pågår för 150 lägenheter och ett miljörum på Berga 6:406 m.fl., den före detta fotbollsplanen vid Söraskolan.
- Första etappen av ombyggnaden av Söraskolan är klar. Helt klart till hösten 2015.
- Armadas bredbandsutbyggnad fortsätter. Målet är att nå 90 % tillgänglighet för innevanarna till 2019. Utbyggnaden på Ingmarsö, som är ett bidragsberättigat IT-projekt i glesbygd, beräknas vara klart under 2015.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Koncernens resultat efter finansiella poster uppgår till +21,0 mkr. Driftkostnaderna i relation till den uthyrningsbara ytan har minskat till 447 kr/kvm, jämfört med 547 kr/kvm under 2013.

Direktavkastningen på det bokförda värdet uppgick till 6,8 %, jämfört med 5,8 % under 2013. Avkastningen på totalt kapital uppgick till 2,6 %, motsvarande 2013 var 2,3 %. Synlig soliditet vid utgången av året är 5,2 %, för ett år sedan 4,6 %. Rörelseresultatet har förbättrats jämfört med föregående, beroende på ökade hyresintäkter och minskade förbrukningskostnader, främst för uppvärmning. Kostnaderna för underhåll har ökat något och uppgick 2014 till 141 kr/kvm jämfört med 136 kr/kvm under 2013, huvudsakliga

anledningen är ökat takunderhåll samt underhåll av Söraskolans kök. Vädret orsakade också under året en del skador i form av översvämningar och läckage.

Balansomslutningen har ökat med anledning av fastighetsförvärv, aktiverade om- och nybyggnationer samt nya lån. Borgensavgiften ligger kvar på 0,35 %. De gynnsamma marknadsräntorna har gjort att Armada tagit tillfället i akt att säkra framtida räntekostnader till skillnad mot tidigare år.

FRAMTIDEN

Med en lånevolym på drygt 2 000 mkr är räntekostnaderna och förändringen av ränteläget mycket väsentliga för koncernens resultat. En ränteförändring på en procent innebär en resultatpåverkan med 20 mkr på årsbasis. På bokslutsdagen var den genomsnittliga räntesatsen 1,39 %, 2013: 1,67 %.

Armada koncernen kommer att fortsätta sitt strategiska miljöarbete enligt certifiering ISO14001, bland annat med ett arbete att konvertera viss utebelysning till ledbelysning.

Det pågår en långsiktig planering för att ta fram planer för nyproduktion av hyresrätter. Kommunen har uppdragit Armada att bygga 500 lägenheter fram till 2019.

Det är kö till samtliga lägenheter. Kötiden varierar beroende på storlek och hyra, dock är det ett par års kötid på samtliga lägenheter. Hyresbostäderna förmedlas idag via vår digitala kö. Kunderna kan aktivt söka lägenhet under hela på dygnet via mobil eller dator, utöver att kunderna är välkomna till Armadas kontor.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Kommunfullmäktiges mål	Mål i verksamhetsplan	Uppfyllt
Bästa skolkommun i länet	Välskötta och väl underhållna lokaler	Delvis
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Välskötta och väl underhållna lokaler	Delvis
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Hög kvalitet och gott bemötande	Ja
Ekonomi i balans	Verksamheten ska genomföras inom fastställd budgetram	Ja

För mer information, se företagets egen årsredovisning

Verksamhetsberättelse Roslagsvatten-koncernen

ROLL/UPPGIFT

Roslagsvatten AB, som ägs till 43,9 % av Österåkers kommun, med dotterbolag skall:

- producera och distribuera dricksvatten av livsmedelskvalitet till invånare och verksamheter;
- samla in och rena avloppsvatten för att minimera miljöpåverkan på närmiljön samt hav och sjöar;
- bygga ut näten för vatten och avlopp enligt kommunernas planering;
- bedriva avfallsverksamheten enligt kommunernas miljömål;
- bedriva kundservice med lyhördhet och ständig tillgänglighet;
- upprätthålla beredskap, dygnet runt och året runt.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- VA-verksamheten i Ekerö kommun införlivades i koncernen enligt samma modell som gäller för Österåker, Vaxholm, Knivsta och Vallentuna. I samband därmed förnyades ägarfördelningen för att bättre spegla respektive kommuns verksamhet i bolaget.
- Norrvatten slutförde byggnationen av ny ledning från Vallentuna genom Garnsviken för "rundmatning", så att leveranssäkerheten av dricksvatten ökar väsentligt till Österåker och Vaxholm.
- Mark- och miljödomstolen beviljade Käppala avloppsreningsverk tillstånd att ta emot avloppsvatten från Österåker och Vaxholm. Anslutningen som planeras till 2019, kräver godkännande av Käppalas ägarkommuner samt Österåkers och Vaxholms kommuner.
- Miljöprovningar genomfördes för utbyggnad av Margretelund och Blynäs reningsverk. Miljötillstånd beviljades 2013 och har överklagats.
- Partneringprojektet med Österåkers kommun och NCC för utbyggnad av VA för samtliga cirka 1200 fastigheter i Svinninge, slutfördes i september 2014.
- Bolaget, landets första kommunala VA-bolag, fyllde 25 år i september 2014, vilket uppmärksammades av branschen med ett arrangemang på Brännbackens nybyggda återvinningscentral.
- Matavfallsinsamling erbjöds också flerbostadshus och verksamheter. Det utsorterade matavfallet används till produktion av fordonsgas och jord.
- Mikael Algvere, affärsområdeschef för VA, utsågs till ny VD efter Mikael Medelberg.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Årets resultat blev positivt om 4,3 mkr. Intäkterna i koncernen uppgick till 294,9 mkr, 2013: 239,8 mkr. Vattenkonsumtionen per abonnent var under året 250,1 m³, vilket är 2,4 % lägre

än år 2013. Intäkter från avfallsverksamheten i Österåker står för 17 % och Vaxholm för 5 % av omsättningen år 2014. Resultatet blev bättre än budgeterat trots att rörelsekostnaderna har ökat för ytterligare skadereserver och för kostnader för el och material. Det låga ränteläget innebar betydligt lägre räntekostnader än budgeterat. Investeringarna i koncernen, som uppgick till 158,8 mkr, 169,0 mkr under 2013, gjordes i nya anläggningar, upprustning av pumpstationer, reningsverk, ledningsnät, datorer och kontorsinventarier.

FRAMTIDEN

Samtliga kommuner inom Roslagsvatten tillhör landets mest expanderande varför stora investeringar i VA-infrastruktur kommer att fortsätta.

Finansiering av investeringarna är en stor utmaning för bolaget. Räntekänsligheten i koncernen är betydande. En höjning av räntorna med en procentenhet skulle öka räntekostnaderna med ca 12,2 mkr, vilket motsvarar 7,6 % av bruksavgifterna och 20,6 % av personalkostnaden. Fortsatta analyser och diskussioner angående finansiering och framtida taxor kommer att hållas per kommun/bolag under 2015.

Inför 2015 har alla styrelser föreslagit VA-taxehöjningar för att finansiera verksamheten och de stora investeringarna. Roslagsvatten genomför i alla kommuner investeringar som genererar intäkter först på 10 - 20 års sikt. Det kommer att innebära taxehöjningar också efter 2015.

En översyn av Österåkers avfallsplan genomförs under 2015 och nya delmål tas fram till 2020.

Under 2015 utökas insamling av textilier på Brännbackens återvinningscentral till att även omfatta uttjänta textilier.

Avfallskommunikationen kommer under 2015-2016 att fokusera på avfallsminimering, vilket överensstämmer med branschorganisationen Avfall Sveriges kommunikationssatsning.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Kommunfullmäktiges mål	Mål i verksamhetsplan	Uppfyllt
Bästa skolkommun i länet	Att utveckla ett skolprogram riktat till elever på mellan- och högstadiet.	Ja
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Att producera och distribuera dricksvatten till våra ägarkommuner.	Ja
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Att vara ständigt tillgängliga och närvarande för våra kunder	Ja
Ekonomi i balans	Verksamheten ska genomföras inom fastställd budgetram	Ja

För mer information, se företagets egen årsredovisning

Resultaträkning

(mkr)	Kommunen			Koncernen		
	Not	2014	2013	Not	2014	2013
Verksamhetens intäkter						
Taxor och avgifter		96,9	97,0		174,6	218,4
Hysesintäkter		0,0	0,0		160,8	147,8
Övriga intäkter		207,0	194,2		224,3	193,6
Jämförelsestörande intäkter	1	0,1	37,3	25	0,1	36,2
Summa intäkter	2	304,0	328,5	26	559,7	596,0
Verksamhetens kostnader						
Personalkostnader		-891,3	-869,2		-926,5	-909,4
Lokalkostnader		-184,6	-171,9		-49,2	-42,8
Köp av verksamhet		-752,8	-737,4		-752,8	-737,4
Övriga kostnader		-235,1	-229,6		-429,5	-445,2
Jämförelsestörande kostnader		0,0	0,0	27	-4,4	0,0
Skattekostnader		0,0	0,0		-6,5	1,8
Summa kostnader	3	-2 063,8	-2 008,2	28	-2 168,8	-2 133,1
Av- samt nedskrivningar	4	-36,1	-32,7	29	-130,8	-118,7
Verksamhetens nettokostnader		-1 795,9	-1 712,3		-1 739,9	-1 655,9
Skatteintäkter	5	1 712,9	1 666,6		1 712,9	1 666,6
Generella statsbidrag och utjämning	6	159,2	157,8		159,2	157,8
Finansiella intäkter	7	18,0	12,4		12,6	15,1
Finansiella kostnader	8	-1,5	-3,1	30,31	-36,9	-59,3
Jämförelsestörande finansiell kostnad	9	0,0	-11,3		0,0	-11,3
Resultat före extraordinära poster		92,6	110,0		107,8	113,0
Extraordinära intäkter		0,0	0,0		3,1	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0		0,0	-2,6
Årets resultat	10	92,6	110,0	32	111,0	110,4

Balansräkning

(mkr)	Kommunen			Koncernen		
	Not	2014-12-31	2013-12-31	Not	2014-12-31	2013-12-31
TILLGÅNGAR						
Immateriella anläggningstillgångar						
Övr immateriella anlägggn.tillgångar	11	10,6	12,2	33	11,8	12,4
Materiella anläggningstillgångar						
Mark och byggnader	12	550,2	488,4	34,35	2 676,7	2 599,5
Maskiner och inventarier	13	30,9	33,9	36,37	477,4	581,4
Övriga materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	38	283,0	99,7
Finansiella anläggningstillgångar						
Värdepapper, andelar	14	4,3	4,3	39	26,7	26,7
Bostadsrätter		7,4	7,4		7,4	7,4
Aktier i koncernföretag	15	44,9	44,9		-0,0	-0,0
Långfristiga placeringar		0,0	0,0		0,0	0,0
Långfristiga fordringar		0,2	0,5		94,8	105,1
Långfristiga fordringar i koncernföretag		0,0	0,0		0,0	0,0
Summa anläggningstillgångar		648,6	591,6		3 577,7	3 432,2
Omsättningstillgångar						
Förråd		0,0	0,0		0,4	0,7
Exploateringsfastigh mm		31,8	39,3		31,8	39,3
Fordringar	16	176,5	204,8	40	249,0	279,7
Kortfristiga placeringar	17	436,3	130,0		436,3	130,0
Kassa och bank		154,4	359,1		207,2	433,4
Summa omsättningstillgångar		798,9	733,1		924,7	883,1
SUMMA TILLGÅNGAR		1 447,5	1 324,8		4 502,4	4 315,3
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital						
Årets resultat		92,6	110,0		111,0	110,4
Resultatutjämningsreserv			59,8			59,8
Eget kapital		886,3	718,8		948,3	780,9
Aktieägartillskott					1,0	
Summa eget kapital	18	978,9	888,6	41,42	1 060,2	951,1
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner	19	130,9	120,6	43	132,8	122,7
Övriga avsättningar		0,0	0,1		3,7	3,5
Skulder						
Långfristiga skulder	20	29,6	17,9	44,45	2 503,5	2 490,1
Kortfristiga skulder	21	308,2	297,5	46	802,3	747,9
Summa skulder		337,7	315,4		3 305,7	3 238,0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR O SKULDER		1 447,5	1 324,8		4 502,4	4 315,3
Ställda panter						
Fastighetsinteckningar		0,0	0,0		34,0	50,3
Ansvarsförbindelser						
Pensionsskuld	22	770,1	798,6		770,2	798,7
Borgensåtaganden	23	2 634,2	2 734,2	47	3,8	4,4
Övr ansvarsförbindelser	24	159,1	179,7		159,1	179,7

Finansieringsanalys

(mkr)	Kommunen			Koncernen		
	Not	2014	2013	Not	2014	2013
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat		92,6	110,0		111,0	110,4
Justering för av- och nedskrivningar		36,1	32,7		130,8	118,7
Justering för pensionsavsättningar		10,3	20,2		10,1	20,1
Justering för övriga avsättningar		-0,1	0,1		0,2	-0,7
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		-2,4	-6,0		-2,9	-3,5
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		136,5	157,0		249,2	245,0
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-278,0	-2,5		-275,6	-26,4
Ökning/minskning förråd och lager		0,0	0,0		0,3	-0,0
Ökning/minskning kortfristiga skulder		10,7	-15,0		54,3	202,5
Ökning/minskning exploateringstillgångar		7,5	2,1		7,5	2,1
Medel från den löpande verksamheten		-123,3	141,6		35,7	423,2
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-90,9	-71,6		-283,2	-341,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0		0,0	7,4
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-2,5	-8,1		-3,5	-8,1
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0		0,0	0,0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0		0,0	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0		0,0	0,0
Investeringsbidrag		11,9	3,0		11,9	3,0
Medel från investeringsverksamheten		-81,4	-76,7		-274,8	-338,7
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Ökning av långfristiga skulder		0,0	0,0		3,6	133,2
Amortering av långfristig skuld		-0,3	-0,6		-2,1	-149,0
Ökning av långfristiga fordringar		0,0	0,0		9,7	-0,0
Minskning av långfristiga fordringar		0,3	0,2		0,6	0,2
Aktieägartillskott		0,0	0,0		1,0	0,0
Medel från finansieringsverksamheten		0,0	-0,4		12,9	-15,6
ÅRETS KASSAFLÖDE						
Summa av årets kassaflöde		-204,7	64,5		-226,2	68,9
Likvida medel vid årets början		359,1	294,6		433,4	364,5
Likvida medel vid årets slut		154,4	359,1		207,2	433,4

Noter

(mkr)	2013	2014	(mkr)	2013	2014
Not 1 Jämförelsestörande intäkt			Not 6 Generella statsbidrag och utjämning		
2013 utgörs posten av inkomster vid försäljning av exploateringsfastigheter med 13,1 mkr samt återbetalning av AFA-premieer avseende 2005 samt 2006 med 24,2 mkr.			Kostnadsutjämning 34,2 42,6		
2014 utgörs posten av en realisationsvinst om 50 tkr.			Inkomstutjämning -4,7 -7,8		
			Regleringsbidrag 18,3 9,4		
			Strukturbidrag 0,0 2,748		
			Kommunal fastighetsavgift 76,7 77,9		
			Utjämningsbidrag LSS 33,3 34,4		
			Summa 157,8 159,2		
Not 2 Summa intäkter			Not 7 Finansiella intäkter		
Enligt driftsredovisningen 1 223,8 1 263,1			Utdelningar 0,2 5,7		
Intern handel mellan nämnder -951,8 -978,6			Realisationsvinst finansiella anl 0,0 0,8		
Statsbidrag maxtaxa 19,9 18,6			Ränta på rörliga medel 3,5 2,0		
Realisationsvinst 0,0 0,1			Ränta kundfordringar 0,2 0,1		
Centrala exploateringsintäkter 11,7 0,0			Borgens avgift 8,1 9,1		
Övr centrala poster 24,9 0,8			Avbetalningar förlustansvar 0,1 0,1		
Summa 328,5 304,0			Övriga finansiella intäkter 0,3 0,1		
			Summa 12,4 18,0		
Not 3 Summa kostnader			Not 8 Finansiella kostnader		
Enligt driftsredovisningen 2 964,0 3 054,6			Räntor på lån 0,0 0,0		
Intern handel mellan nämnder -951,8 -978,6			Räntor på pensionsskuld 2,6 1,0		
Intern kapitalkostnad -47,1 -49,7			Övriga finansiella kostnader 0,5 0,4		
Justering semesterlöneskuld 2,5 -3,5			Summa 3,1 1,5		
Pensioner regleringspost 39,2 40,2			Not 9 Jämförelsestörande fin. kostnader		
Särskilda insatser 0,7 0,3			Posten 2013 utgörs av de merkostnader som orsakats av sänkt diskonteringsränta för pensioner		
Övr centrala poster 0,2 0,0					
Lokaler 0,5 0,4					
Summa 2 008,2 2 063,8					
Not 4 Av- samt nedskrivningar			Not 10 Kommunens resultat		
Avskrivningsbeloppen utgörs av planenliga avskrivningar som beräknats på tillgångarnas anskaffningsvärde.			Tidigare ack förluster 0,0 0,0		
			Årets resultat 110,0 92,6		
Immateriella anläggningstillgångar 2,4 4,0			Realisationsvinst 0,0 0,1		
Fastigheter och anläggningar 20,7 23,3			Reserveras för framtida pensioner -47,2 -37,4		
Maskiner och inventarier 9,6 8,8			Avsätts till Resultatutjämningsfönc -44,6 -37,4		
Summa 32,7 36,1			Positivt resultat gentemot balanskravet 18,2 17,8		
Not 5 Skatteintäkter			Not 11 Övr immateriella anläggningstillgångar		
Allmän kommunalskatt 1 675,5 1 717,0			Utgifter avs utvecklingsarbete IB 4,1 4,1		
Skatteavräkning innevarande år -9,8 0,3			nyanskaffning 2,2 2,1		
Skatteavräkning förutvarande år 1,0 -4,4			avskrivning -2,2 -2,0		
Summa 1 666,6 1 712,9			Utg avs utvecklingsarbete UB 4,1 4,2		
			Ursprungligt anskaffningsvärde 8,8 8,1		
			Ackumulerade avskrivningar -4,7 -3,9		
			Utg avs utvecklingsarbete UB 4,1 4,2		

(mkr)	2013	2014	(mkr)	2013	2014
Fövärvade immat anlägg.n.tillg IB	0,0	8,0	Not 13 Maskiner och inventarier		
nyanskaffning	8,2	0,4	Maskiner IB	0,6	0,3
avskrivning	-0,2	-2,0	nyanskaffning	0,0	0,0
Förv immat anlägg.n.tillg UB	8,0	6,4	avskrivning	-0,3	-0,2
Ursprungligt anskaffningsvärde	8,2	8,6	Maskiner UB	0,3	0,1
Ackumulerade avskrivningar	-0,2	-2,2	Ursprungligt anskaffningsvärde	2,0	1,7
Förv immat anlägg.n.tillg UB	8,0	6,4	Ackumulerade avskrivningar	-1,6	-1,5
Summa	12,2	10,6	Maskiner UB	0,3	0,1
Not 12 Mark och byggnader			Inventarier IB	36,7	32,3
Allmän markreserv IB	3,0	3,1	nyanskaffning	4,9	5,6
nyanskaffning	0,1	0,0	avskrivning	-9,2	-8,5
avskrivning	0,0	0,0	Inventarier UB	32,3	29,5
Allmän markreserv UB	3,1	3,1	Ursprungligt anskaffningsvärde	70,7	69,7
Ursprungligt anskaffningsvärde	3,1	3,1	Ackumulerade avskrivningar	-38,3	-40,2
Ackumulerade avskrivningar	-0,1	-0,1	Inventarier UB	32,3	29,5
Allmän markreserv UB	3,1	3,1	Bilar och övr transportmedel IB	0,8	0,7
Verksamhetsfastigheter IB	31,7	28,7	nyanskaffning	0,0	0,2
nyanskaffning	0,7	0,2	avskrivning	-0,1	-0,1
avskrivning	-3,7	-3,8	Bilar och övr transportmedel UI	0,7	0,8
Verksamhetsfastigheter UB	28,7	25,1	Ursprungligt anskaffningsvärde	0,9	1,1
Ursprungligt anskaffningsvärde	54,9	54,9	Ackumulerade avskrivningar	-0,3	-0,4
Ackumulerade avskrivningar	-26,3	-29,8	Bilar och övr transportmedel UI	0,7	0,8
Verksamhetsfastigheter UB	28,7	25,1	Konst IB	0,6	0,6
Publika fastigheter IB	403,8	450,6	nyanskaffning	0,0	0,0
nyanskaffning	63,5	84,9	avskrivning	0,0	0,0
avskrivning	-16,7	-19,3	Konst UB	0,6	0,6
Publika fastigheter UB	450,6	516,1	Ursprungligt anskaffningsvärde	0,6	0,6
Ursprungligt anskaffningsvärde	596,2	681,0	Ackumulerade avskrivningar	0,0	0,0
Ackumulerade avskrivningar	-145,6	-164,9	Konst UB	0,6	0,6
Publika fastigheter UB	450,6	516,1	Summa	33,9	30,9
Fastigheter annan verksamhet IB	6,3	6,1	Not 14 Värdepapper och andelar		
nyanskaffning	0,0	0,0	BRÅAB	0,1	0,1
avskrivning	-0,2	-0,2	Vårjus AB	0,4	0,4
Fastigheter annan verksamhet	6,1	5,9	Stockholmsregionens Försäkring	3,8	3,8
Ursprungligt anskaffningsvärde	8,1	8,1	Visit Roslagen AB	0,1	0,1
Ackumulerade avskrivningar	-2,0	-2,2	Summa	4,3	4,3
Fastigheter annan verksamhet	6,1	5,9			
Summa	488,4	550,2			

(mkr)	2013	2014	(mkr)	2013	2014
Not 15 Aktier i koncernföretag			Att reservera såsom resultatutjämningsreserv ;		
Roslagsvatten AB	2,3	2,3	Enl KF § 9:13-13 (del av 2012 års resultat)		59,8
Armada Fastighets AB	42,6	42,6	Enl KF § 3:5-14 (del av 2013 års resultat)		44,6
Summa	44,9	44,9	föreslås reserveras ur 2014 års resultat		37,4
					141,8
Not 16 Fordringar			Not 19 Avsättningar för pensioner		
Kundfordringar	19,1	23,1	Visstidspension avser 1 person 2014		
Löneskatt	1,1	0,6	Aktualiseringsgraden uppgår till 79,7%		
Skattekonto	0,1	0,0			
Momsfordran	29,4	21,8	Avsättning för pensioner	95,9	105,0
Interimsfordringar	135,5	130,2	Avsättning för visstidspensioner	1,2	0,3
Uppl skatteintäkt	18,9	0,3	Löneskatt på ovan	23,5	25,5
Övrigt	0,8	0,5	Summa	120,6	130,9
Summa	204,8	176,5			
Not 17 Kortfristiga placeringar			IB	100,4	120,6
Marknadsvärde pensionsportfölj			ökning löneskatt	3,9	2,0
Nominella räntor	67,3	70,7	ändring av RIPSränta	11,3	0
Realräntor	33,5	36,4	nyintjänad pension	10,1	13,7
Svenska aktier	9,4	10,9	utbetalningar	-5,1	-5,4
Utländska aktier	15,7	19,3	UB	120,6	130,9
Strukturerade produkter	11,9	13,4	Not 20 Långfristiga skulder		
Likvida medel	0,9	1,3	Balanserade investeringsbidrag	17,9	29,6
Summa	138,7	152,1	Summa	17,9	29,6
Marknadsvärde överlikviditetsportfölj			Not 21 Kortfristiga skulder		
Nominella räntor	-	182,9	Leverantörsskulder	83,1	141,4
Strukturerade produkter	-	117,5	Momsskuld	3,0	1,2
Summa	0,0	300,3	Personalens källskatt	12,4	12,9
Posten är värderad enligt lägsta värdets princip.			Arbetsgivaravgift mm	14,5	15,3
Not 18 Eget kapital			Periodiserade timlöner	13,0	8,7
Ingående värde 1/1 resp år	784,6	888,6	Semesterlöneskuld	51,7	48,3
Periodens resultat	110,0	92,6	Upplupen löneskatt	6,5	6,8
Direktbokningar mot eget kap	-6,0	-2,4	Uppl pensioner ind del	26,8	28,1
Utgående värde 31/12 resp år	888,6	978,9	Förutbetald skatteintäkt	9,8	14,2
Direktbokning avser rättning tidigare bokslut			Interimsbokningar	73,9	27,3
avseende kostnad för pensioner samt löneskatt			Övrigt	2,9	4,0
för förtroendevalda.			Summa	297,5	308,2
Reserverat för framtida pensionskostnader;			Not 22 Pensionsskuld inom linjen		
Enl KF §147-09		130,0	Pension enl prognos från KPA	642,7	619,7
Enl KF §150-11 (del av 2010 års resultat)		111,8	Löneskatt 24,26%	155,9	150,3
Enl KF § 183-12 (del av 2011 års resultat)		116,9	Summa	798,6	770,1
Enl KF § 195-13 (del av 2012 års resultat)		65,0	IB	757,5	798,6
Enl KF § 3:5-14 (del av 2013 års resultat)		47,2	förändring löneskatt	8,0	-5,6
föreslås reserveras ur 2014 års resultat		37,4	uppräknings/indexjustering	62,6	6,7
		508,3	utbetalningar	-29,5	-29,7
			UB	798,6	770,1

(mkr)	2013	2014	(mkr)	2013	2014
Not 23 Borgensförbindelser			Not 30 Finansiella kostnader		
Armada-koncernen	2 334,4	2 228,0	Österåkers Kommun	3,1	1,5
Roslagsvatten AB	13,0	13,0	Armada Fastighets AB	46,6	39,3
Österåkersvatten AB	382,4	389,4	Roslagsvatten AB	10,8	5,2
Kommunalt förlustansvar småhus	1,7	1,4	Elimineringar	-1,2	-9,1
Övrigt	2,8	2,4	Summa	59,3	36,9
Summa	2 734,2	2 634,2	Not 31 Finansiella kostnader		
Not 24 Övriga ansvarförbindelser			Räntor och borgensavg på lån		
Posten utgörs av summan av de kommande årens			Räntor på pensionsskuld		
förfallobelopp enligt kommunens befintliga			Övriga finansiella kostnader		
hyreskontrakt som överstiger 3 år			Summa		
upp till 1 år	20,6	20,6	59,3	35,2	
mellan 1 och 5 år	82,5	82,5	Not 32 Årets resultat		
över 5 år	76,6	56,0	Österåkers Kommun		
Summa	179,7	159,1	Armada Fastighets AB		
Not 25 Jämförelsestörande intäkt			Roslagsvatten AB		
2013 utgörs posten av kommunens jämförelse-			Elimineringar		
störande intäkt minskat med en eliminering då en av			Summa		
fastigheterna sålts inom koncernen till Armada.			110,4		
Not 26 Summa intäkter			111,0		
Österåkers Kommun	328,5	304,0	Not 33 Immateriella anläggningstillgångar		
Armada Fastighets AB	279,7	298,2	Ingående balans		
Roslagsvatten AB	148,2	129,5	Nyinvesteringar		
Elimineringar	-160,4	-171,8	Avskrivningar		
Summa	596,0	559,7	Utgående balans		
Not 27 Jämförelsestörande kostnader			Ursprungligt anskaffningsvärde		
Avser resultatteffekt till följd av minskad andel av			Ackumulerade avskrivningar		
Roslagsvattens egna kapital, i och med minskad			Bokfört värde		
ägarandel.			12,4		
Not 28 Summa kostnader			11,8		
Österåkers Kommun	2 008,2	2 063,8	Not 34 Mark och byggnader		
Armada Fastighets AB	162,5	166,4	Österåkers Kommun		
Roslagsvatten AB	121,8	106,1	Armada Fastighets AB		
Elimineringar	-159,3	-167,5	Roslagsvatten AB		
Summa	2 133,1	2 168,8	Elimineringar		
Not 29 Av- samt nedskrivningar			Summa		
Immateriella anläggningstillgångar	2,4	4,1	2 599,5		
Fastigheter och anläggningar	88,1	92,8	2 676,7		
Maskiner och inventarier	28,2	25,9	Not 35 Mark och byggnader		
Nedskrivningar	0,0	8,0	Ingående balans		
Summa	118,8	130,8	Nyinvesteringar		
Not 30 Finansiella kostnader			Avskrivningar		
Österåkers Kommun			Utgående balans		
Armada Fastighets AB			Ursprungligt anskaffningsvärde		
Roslagsvatten AB			Ackumulerade avskrivningar		
Elimineringar			Bokfört värde		
Summa			2 599,4		
2 599,4			2 676,7		
581,4			477,4		

(mkr)	2013	2014	(mkr)	2013	2014
Not 37 Maskiner och inventarier			Not 43 Avsättning för pensioner		
Ingående balans	503,9	423,4	Avsättning för pensioner	1,2	0,3
Nyinvesteringar	105,7	80,0	Avsättning för visstidspensioner	98,0	106,9
Avskrivningar	-28,2	-26,0	Löneskatt på ovan	23,5	25,5
Utgående balans	581,4	477,4	Summa	122,7	132,8
Ursprungligt anskaffningsvärde	778,3	650,7	IB	102,6	122,7
Ackumulerade avskrivningar	-197,0	-173,3	ökning löneskatt	3,9	2,0
Bokfört värde	581,4	477,4	räntjustering	11,3	0,0
Not 38 Övr materiella anläggningstillgångar			nyintjänad pension	10,1	13,7
Österåkers Kommun	0,0	0,0	utbetalningar	-5,2	-5,6
Armada Fastighets AB	99,7	208,7	UB	122,7	132,8
Roslagsvatten AB	0,0	74,3	Not 44 Långfristiga skulder		
Elimineringar	0,0	0,0	Österåkers Kommun	17,9	29,6
Summa	99,7	283,0	Armada Fastighets AB	2 183,6	2 262,5
Not 39 Värdepapper och andelar			Roslagsvatten AB	288,6	211,5
Åkersberga centrum	22,3	22,3	Elimineringar	0,0	0,0
BRÅAB	0,1	0,1	Summa	2 490,1	2 503,5
Vårlyus AB	0,4	0,4	Not 45 Långfristiga skulder		
Stockholmsregionens Försäkring	3,8	3,8	Balanserade investeringsbidrag	17,9	29,6
Visit Roslagen AB	0,1	0,1	Lån i bank och kreditinstitut	2311,5	2262,4
Summa	26,7	26,7	Övriga långfristiga skulder	160,7	211,6
Not 40 Fordringar			Summa	2 490,1	2 503,5
Kundfordringar	53,7	45,7	Not 46 Kortfristiga skulder		
Interimsfordringar	145,0	150,8	Leverantörsskulder	131,9	201,1
Övriga kortfristiga fordringar	81,0	52,5	Interimsskulder	129,7	56,6
Summa	279,7	249,0	Personalens skatter och avg	32,2	33,0
Not 41 Eget kapital			Övriga kortfr skulder	454,1	511,7
Österåkers Kommun	888,6	978,9	Summa	747,9	802,3
Armada Fastighets AB	108,8	129,1	Not 47 Borgensåtaganden		
Roslagsvatten AB	15,1	13,5	Österåkers Kommun	2 734,2	2 634,2
Elimineringar	-61,4	-61,4	Armada Fastighets AB	0,0	0,0
Summa	951,1	1060,2	Roslagsvatten AB	0,0	0,0
Not 42 Eget kapital			Elimineringar	-2 729,7	-2 630,4
Ingående värde 1/1 resp år	846,8	951,1	Summa	4,4	3,8
Utdelning	0,0	0,0			
Årets resultat	110,4	111,0			
Aktieägartillskott	0,0	1,0			
Direktbokningar mot eget kap	-6,1	-2,9			
Utgående värde 31/12 resp år	951,1	1 060,2			

Redovisningsprinciper

PENSIONSSKULD

Pensionsskulden är den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Den samlade pensionsskulden återfinns under raderna avsättningar för pensioner, kortfristiga skulder och under raden pensionsförpliktelser. Denna rad ligger under ansvarsförbindelse utanför balansräkningen enligt den sk blandmodellen. Den del av avsatta pensionsmedel som överstiger 136 mkr är återlånade till verksamheten.

Kommunen har beslutat att fr o m 1998 årligen betala hela det årliga intjänandet av pensionen för individuell avsättning. Under ansvarsförbindelser finns de pensionsförpliktelser som har tjänats in av arbetstagare och pensionstagare före 1998. Dessa räknas årligen upp enligt fastställt index och reduceras med årets utbetalningar till pensionstagarna.

Samtliga pensionsskulder är beräknade utifrån RIPS, SKLs beräkningsprinciper för pensioner.

Under året har även pensioner avseende förtroendevalda kostnadsförts. Kostnader avseende tidigare år har bokförts direkt mot eget kapital, i den utsträckning det avser rättning av tidigare års bokslut.

SEMESTERLÖNESKULD

De anställdas fordran på kommunen i form av intjänad semester samt ej kompenserad övertid har skuldbokförts som kortfristig skuld. Skulden baseras på konstaterat utfall vid respektive årsskifte. För 2014 konstateras att skulden minskat med 3,4 mkr och uppgick vid årets slut till 48,3 mkr.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Fram till 2009 har anläggningstillgångarna i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärde minskat med investeringsbidrag, vilket är lika med nettoanskaffningsvärde. Från 2010 har istället investeringsbidrag av ett större värde balanserats separat och anläggningstillgångarna upptas till bruttoanskaffningsvärde. Som ett större värde har 1,0 mkr använts som riktvärde. Investeringsbidragen periodiseras över anläggningarnas ekonomiska livslängd.

Det bokförda värdet utgörs av anskaffningsvärdet minskat med planmässiga avskrivningar.

Som gränsvärde för att klassas som investering har använts 1 pbb (prisbasbelopp).

Inom immateriella tillgångar finns dels intern upparbetade, i form av kartdatabas, dels externt förvärvade i form av olika IT-system.

EXPLOATERINGSTILLGÅNGAR

Under 2011 införde kommunen en ny modell för exploateringsredovisning. Vid bokslut bedöms vilka nedlagda utgifter och inkomster som skall avslutas mot resultatet och vilka som skall balanseras i väntan på ytterligare utgifter och inkomster. Balansering sker över konto 147. Tabell under avsnittet Exploateringsredovisning visar fördelning mellan balanserade och resultatförda belopp, fördelning över exploateringsområden samt den totala omslutningen av exploateringsverksamheten för 2014.

AVSKRIVNINGAR

Avskrivning påbörjas kvartalet efter en anläggning tagits i bruk. För anläggningar som anskaffats under 4:e kvartalet påbörjas avskrivning först under nästkommande år.

Avskrivningstider beräknas utifrån den aktuella anläggningstillgångens uppskattade ekonomiska livslängd. Generellt brukar dock följande avskrivningstider tillämpas;

- Gator och vägar 33 år
- Lekplatser mm 10 år
- Inventarier 10 år
- Inventarier i skolmiljö 5 år
- Immateriella tillgångar 3 år
- IT-utrustning 3 år
- Mark och konst skrivs inte av

Rak avskrivning tillämpas.

Övergång till komponentavskrivning påbörjades under 2014, men har inte fått någon effekt i bokslutet 2014. Förberedande arbete genom kompetensuppbyggnad och genomgång av anläggningsregistret var moment som påbörjades. Dessutom har komponentredovisning fullt ut genomförts i båda dotterföretagen. Under 2015 kommer uppdelning på komponenter med olika avskrivningstider att göras, i ett första skede med fokus på störst poster.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

I den sammanställda redovisningen ingår för 2014 Österåkers kommun, Armada Fastighets AB (100%) samt Roslagsvatten AB (43,9%). Under året har ägd andel i Roslagsvatten AB minskat från 61,8% genom en riktad nyemission. Resultateffekt pga minskad andel av

bolagets egna kapital ses i koncernresultaträkningen som en jämförelsestörande kostnad. Övriga siffror bygger på vid var tidpunkt aktuell ägd andel.

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. I enlighet med den proportionella konsolideringen har endast ägda andelar av räkenskapsposterna för de kommunala ej helägda företagen tagits in i koncernredovisningen.

Vid konsolidering har de civilrättsliga underkoncernernas bokslut används enligt alternativregeln i Rekommendationen om sammanställd redovisning.

Inom koncernen förekommer handel mellan bolagen. Eliminering av intäkter/kostnader samt fordringar/skulder som bygger på inlämnade uppgifter från bolagen har gjorts för att ge en rättvisande bild av koncernens totala ekonomi. Utöver detta har även övriga kända transaktioner såsom utdelningar, innehav av aktier och dylikt eliminerats.

LEASING

Finansiella leasingavtal förekommer inte inom kommunen och inte heller icke-uppsägningsbara operationella avtal överstigande 3 år. Däremot finns ett par hyresavtal med fast avtalstid överstigande 3 år där motparten inte ingår i den kommunala koncernen. Nuvärdet av dessa framtida hyror finns upptagna som ansvarsförbindelse och är dessutom specificerade i not.

SKATTEINTÄKTER

Skatteintäkterna är periodiserade enligt SKLs decemberprognos.

AVSÄTTNINGAR

I balansräkningen finns endast avsättning för pensioner, vilka lever upp till definitionen av begreppet avsättning även med de nya hårdare kraven i Rekommendation nr 10.2

OSÄKRA KUNDFORDRINGAR

I bokslut 2014 har reserv för osäkra kundfordringar gjorts omfattande 100 % av de fordringar som är äldre än 6 månader. Tidigare har en reserv bokats motsvarande 50 %.

AVGÅNGSVEDERLAG

Avtal om avgångsvederlag kostnadsförs vid avtalstillfället oavsett utbetalningstidpunkt förutsatt att ingen annan motprestation krävs av den anställda mer än att anställningen upphör.

KORTFRISTIGA PLACERINGAR

De medel som kommunen under 2012 med hjälp av Söderberg & Partners har placerat för kommande pensionskostnader klassas som en värdepappersportfölj, dvs portföljens totala omfattning värderas enligt lägsta värdes princip. Under året har realiserade vinster som återinvesterats i portföljen bokförts som finansiell intäkt och ökat värdet på portföljen. Transaktionerna har genererat en utökning av portföljen sett till antalet andelar. Värdering per 2014-12-31 är 136,3 mkr, vilket innebär ursprungligt anskaffningsvärde samt anskaffningsvärde i samband med återinvestering.

Under 2014 har dessutom 300 mkr investerats i separat portfölj för överlikviditet. Värdering av denna är per 2014-12-31 300,0 mkr, enligt lägsta värdets princip.

Marknadsvärde för de ingående tillgångsslagen redovisas i not till båda värdepappersportföljerna

DIREKTBOKNING MOT EGET KAPITAL

Under 2014 har en bokning om 2,4 mkr skett direkt mot eget kapital. Detta avser en rättning av tidigare års bokslut gällande kostnader för pensioner avseende förtroendevalda.

I årets räkenskaper syns denna justering endast i Finansieringsanalysen som justeringspost under Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster samt i not till balansräkningen under Eget kapital.